

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDÉEN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

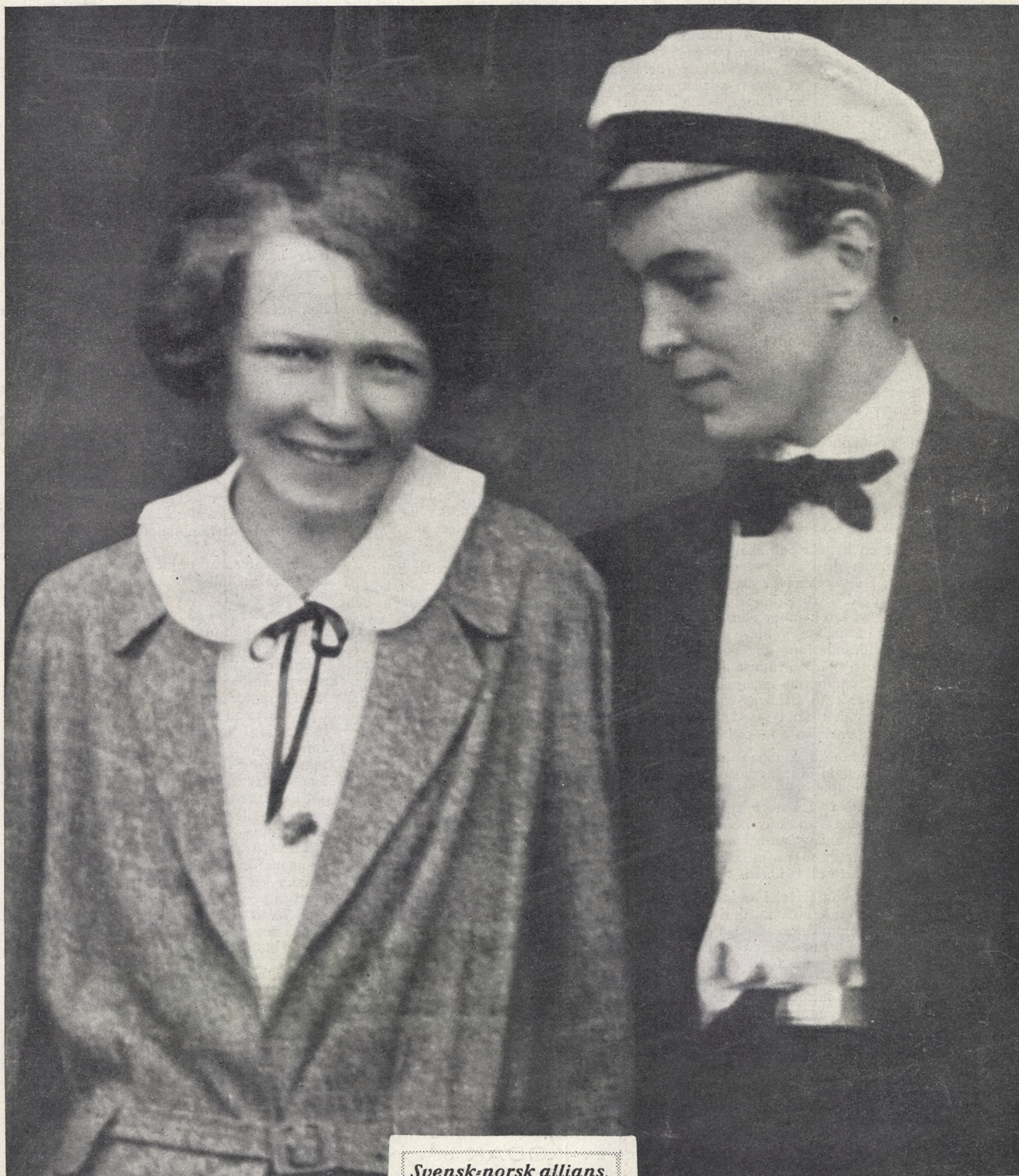
UPPLAGA **A**

N:o **28**

DEN 12 JULI 1925

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EVA NYBLÖM

Svensk-norsk allians.

Vid studentmötet i Oslo har August Strindbergs och Harriet Bosses dotter Anne Marie Strindberg ingått förlovnings med jur. d:r Anders Platou Wyller.

Varför har den svenska kvinnan tråkigt?

OM MAN I SVERIGE KOMMER I ETT sällskap av fruar och fröknar, har man en stark känsla av att de ha tråkigt tillsammans. Möter man en svensk dam på gatan, så ser hon aldrig riktigt glad ut, inte heller ser hon surmulen ut, men ganska likgiltig. Hon ser ut att ha tråkigt. Och jag tror att hon har tråkigt. Det lustiga är, att hon har tråkigt, vare sig hon är hembiträde eller grevinna.

Och varför har hon tråkigt? Kanske inte alls för att hon har så litet känslor och tankar, inre liv, barlast inombords, som det ofta påstås. Det finns väl ingen orsak att förutsätta att den svenska kvinnan inte skulle tänka och känna som andra kvinnor? Nej, det beror bestämt på en annan orsak. Hon saknar den atmosfär kring sitt väsen, som gör att en människa kan leva, utveckla sig, blomstra, bliva skön, god och glad. Hon saknar atmosfären av beundran, av gillande, av uppmuntran. Gillande och beundran äro som frisk luft för växterna, det är syret, som gör stängeln vital och ger färg åt blommorna. Den där atmosfären, det är luften i luckan, det är syret och saltet för oss jordiska människor. Varför bli vi så vackra när vi är kära? För att den där beundrande och gillande atmosfären plötsligt svepes om oss som en smekning. Vi leva i ett det hälsosammaste av alla rusförmåelser av att vara bra som vi äro!

En kvinna är en kvinna och skall aldrig bli en man, hur ytterliga än moderna och tiderna bli. Och en kvinna begär att bli åtrådd och beundrad. Äro vi inte förresten alla lika, vare sig vi äro kvinnor eller män? Ett slags livets skådespelare. Vi leva av den gillande och beundrande luft, som kommer dansande emot oss, när vi minst kunna beräkna det. Vi uppmuntras av applåden, vi leva av applåden. Vi behöva den där känslan av kontakt, den där tystnaden, när vi tala, som säger mer än alla ord.

Vem ger den svenska kvinnan hennes applåd? Icke är det de gifta männen, och ännu mindre de ogifta, och allra minst är det kvinnorna själva. En större maskopi mellan männen än den som råder i Sverige, finns säkert i intet annat land i världen. I intet land existerar en sådan missaktning och framför allt misstro till kvinnan.

I Frankrike, och utan tvivel i andra sydliga länder, behöver en kvinna aldrig riskera att förgäves vänta på applåden. Redan bara det faktum att vara kvinna är en sjudundrande förmån, är att vara född med segerhuva, att ha en chans från vaggan till graven, ett förnämligt introduktionskort till livet, det betyder detsamma som att vara välsedd, väl emottagen, vacker, förtjusande. Är en kvinna inte vacker, så är hon intelligent, är hon inte intelligent, så är hon god. Har hon ej en skön mun, så har hon snälla ögon eller vackra handleder eller de gladaste ögon man sett, brukar en av mina

franska vänner säga. Ett superlativ blir det alltid kvar för henne. Därför att en kvinna är en prinsessa i och för sig, och måste behandlas som en sådan. I Tyskland är kvinnan maka och moder, och det att vara maka och mor, är bedårande. Och för att kvinnan är född att vara maka och mor, så måste man ha respekt för alla kvinnor. I England är kvinnan människa, och man måste älska alla människor. I Finland är kvinnan samhällsmedlem, och redan för att hon är samhällsmedlem, så kan ingen hitta på att se henne över axeln.

I Sverige är kvinnan allt: människa, medborgare, maka och moder. Men det spelar ingen roll. Det att vara kvinna är i sig själv ett så graverande minus, att det upphäver alla plus'en. Ack, kära tider, det är väl ingen konst att föda barn! Att vara maka, hustru, fru. Och fruar äro besvärliga, dom blir aldrig färdiga i tid, tappa bort sina ägodelar och veta inte vad klockan är slagen. Som samhällsmedlem är hon inte så bra som en man. Hon kan också vara vacker, för all del. Hon kan vara intelligent — men vad betyder det för en kvinna! Och hon är vanligen god och eftergiven — himlatråkigt! En enda räcka av minimivärden, av vilka det ena gör henne betydelselösare än det andra. Den svenska kvinnan är född under en minusstjärna och hon slipper det aldrig.

Ännu i den dag som är, är det mannen som bestämmer allt i det svenska hemmet, som först hjälptes av med överrocken, lägger embargo på den bekvämaste stolen och först läser tidningen. I alla hem rättas umgängesvännerna efter mannens smak och tycke, det är han som bestämmer maten, ja i många hem är det till och med barn, som inbjuder gästerna. Hur skall fruar och fröknar ha trevligt under sådana förhållanden, då de alltid måste betrakta sig som supplement.

Det var en gång, en svensk fru, som sade till mig: det är så svårt att göra en man till lags. Till exempel min man. Annars är han så snäll. Men han tycker alltid att han skall taga den bästa platsen. När vi komma in på Saltsjöbadstället, och det finns två platser, så ger jag honom alltid framplatsen,

därför att han tycker det är tråkigt att åka baklänges. Jag för min del blir rent sjuk av det. Men jag tycker det är så pretentiöst att säga, att jag blir sjuk. Och det har aldrig fallit honom in att fråga mig om, huruvida även jag föredrar den platsen. Jag trodde också alltid, att han uppskattade det att jag gav honom den bästa platsen. Döm om min häpnad när han en dag säger i ett sällskap: Tänk, jag är så känslig för allt. Jag tycker inte om det och det. Jag kan inte tåla att åka baklänges. Men min fru är raka motsatsen till mig. För henne gör det detsamma, om det är kallt eller varmt, att sitta här eller där, åka framåt eller bakåt, hon är gjord av så mycket grovare virke än jag.

— Vad skall man nu sedan säga, tillade hon misslynt.

I Norden i allmänhet, men kanske mest i Sverige, är det visserligen lika naturligt som annanstädes att hålla av och akta en kvinna. Men att hålla av och akta kvinnorna, är ett särfall, betecknar nästan ett specialintresse! En är djurvän, en annan barnkär — en tredje tycker om kvinnor! Det där sista skulle, tror jag svårligen ens kunna uttalas under ett sydligare luftstreck, det skulle få en dragnig av pornografi! Intet större genusfel har något språk ännu begått än det att göra »människa» i svenska språket till ett femininum. Men det sunda förnuftet, som korrigerar mycket av naturens olater har tagit sin revanch. I vardagspråket faller ofta ordet i annan mening. »Det var då en förfärlig människa!» »Vad tänker hon på, människan!» Men i den meningen kan ordet väl knappast användas om en man!

Om redan den unga kvinnan i Sverige anses ganska överflödig (en man omtalade häromdagen för mig, triumferande, att man snart kan framställa barn utan kvinnors förmedling!) hur skall det då kännas för den åldrande och åldriga kvinnan? I Norden sakna vi överhuvud respekten för ålderdomen. Och en kvinna som åldras! Det blir aldrig visheten, erfarenheten, aldrig något rörande, eller vackert — det blir en tant, en gumma — käringen!!! I Frankrike, där det är ett plus att vara kvinna, får kvinnan för varje år hon lever, alldeles till skänks ett meritår till — här i Sverige hopa sig endast nya minus och mindervärldigheter över henne, och när hon är 60 år finnes det inga kvaliteter av godhet, klokhet frisinthet, generositet, som kunna uppväga alla dessa minusvärden. Intet försonande moment, intet plus, var hon än söker det.

En lyckad resa!

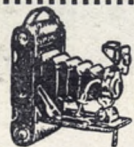
Från deltagarna i Iduns Sällskapsresa till Paris och Schweiz har till Idun ingått ett telegram av följande lydelse:

Brunnen, Schweiz.

Deltagarna i Iduns Sällskapsresa mid-sommardagen samlade i Brunnen framföra till Idun sina hjärtligaste hälsningar och sitt tack för den lyckade resan.

Samtliga deltagare.

Alma Höderlycke

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKÄLLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

DÄR VI MISSLYCKATS I PARIS

EN KRITIK ÖVER NUTIDA SVENSK KERAMIK.

EN SANNING, SOM DET KANSKE icke tjänar till att alltför länge undanhålla svensk publik, är den, att vårt land vid den stora Parisutställningen icke hela linjen utefter är så representerat som önskvärt vore.

Någons hårda och sanna omdöme — någon, som har utomordentligt väl reda på vad han säger — är anledning till dessa rader. Omdömet var inskränkt till vår keramik. Annat kunde med minst lika mycket fog nagelfaras (icke vår arkitektur, möbelkonst, glas, tenn eller bokkonst). Men låt oss här hålla oss till keramik.

Det har engång, alldeles icke nyligen, påpekats och klagats över, att hos oss de enskilda utövarna, ett par goda och anspråkslösa krukmakare, vidmakthöllo goda traditioner, under det att våra stora fajansfabriker läto denna viktiga angelägenhet bero. Den gången rördes det upp en liten storm. Ett gott har detta ingripande ovillkorligen medfört, ty i innevarande stund är förhållandet det, att en av våra största fabriker, nämligen Gustafsberg, står främst. Den tycks, efter vad som visas i Paris att döma, ha distanserat vår andra stora fabrik, den har alldeles givet distanserat de privata utövarna. Av dem, som för en del år sedan nämndes som de främsta, deltaga f. ö. denna gång icke någon enda.

Det ärorika inom vår fajans- och porslinstillverkning överhuvud taget är beläget fjärran från vår egen tid; ungefär kring 1800-talets mitt, den ödesdigra vändpunkten i hela vårt konsthantverk, torde alstringen ha skiftat om. Tre kvarts sekel skiljer oss från den tiden. I tre kvarts sekel ha vi alltså varit stadda på avvägar. Icke litet ha vi att taga igen, icke få missgrepp att bota, icke få förvillelser att svara för.

Helt dådlös är icke den gångna tiden av sju och ett halft decennium; Taga Zic-

Hur är det beställt med vår keramik? Det är en fråga som genom Parisutställningen blivit särskilt aktuell och som här med några väckande och tänkvärda ord tas upp till behandling av Elisabeth Thorman.

kermans keramik kom för redan femton år sedan så originell och stark, som vi gärna kunde begära den. Den salubjudes än i dag, den står alltjämt högt, och endast det outransakliga i publikbevågenhet, som det ständiga fikandet efter nytt betyder, gör att den icke efterfrågas. Ragnhild Godenius, Rigborg Böving-Albråten m. fl. voro den tiden goda namn och äro så ännu.

Men stormen, som upprörde de intresserades sinnen åstadkom omvälvningen, att Rörstrand och Gustafsberg stego fram med på långa tider osett god vara. Kåge engagerades vid den senare fabriken, Hald vid den förra; något var på frammarsch, som man med stora förhoppningar motsåg. Samtidigt ägde en liten viktig händelse rum. Edvin Ollers utställde å Cirkeln vad han under en kort tid arbetat vid Uppsala—Ekeby, ett utsökt gods, vilket bl. a. av Emil Hannover fick de varmaste lovord.

Det är ej för mycket att säga, att frostvindar härjande gått fram över denna löfresrika knoppning. Uppsala—Ekeby gjorde, okunnigt och medvetet, brådaste slut på en alstring, som kunde ha kommit fabriken att till sitt namn knyta ära och berömmelse. Av kännare nämns den ej i våra dagar. Halds verksamhet tycks av allt att döma ha blivit starkt inskränkt vid Rörstrand; borde ej denna fabrik, som äger de ärorikaste traditionerna inom vårt land, och snart är beredd att fira sitt tvåhundraårsjubileum, hugfästa minnet av detta genom att lyssna

till vad tiden bjuder och komma med en verkligt representativ vara?

Sanningen är, att Rörstrand är synnerligen svagt representerat i Paris. Gustafsberg är givet starkare; där är en helt ny alstring utställd, och en konstnärlig vilja härskar. Rörstrand har blandat icke alltid representativt nytt och dåligt gammalt och resultatet kan icke gärna fröjda.

Gemensamt ha dessa båda utövare i stort, att de i orätta ögonblicket komma fram med den »vackrare vardagsvaran». Den må ha gjort sig förträffligt på utställningar Sverige runt, den må socialt betyda aldrig så mycket, för en världsutställning är och förblir den den dussinvara, som man inte gärna i ett glansfullt ögonblick hämtar fram som representativ. En husmor frågar på högtidsdagen alldeles icke efter sin goda vardagsvara; hon hämtar ur sina skåps fördolda den högtidsservis, som den gången enbart är värdig att komma på bordet.

Men vad ha våra stora fajansfabriker att hämta fram? Det tycks som om Parisutställningen för dem hade kommit överraskande som en tjuv om natten. Med undantag av Kåges magnifika grönglaserade gods — och av detta finns en alltför fåtalig grupp — utställes ingen så magnifik svensk fajans, intet porslin, att det lämpade sig för en världsutställning.

Vad hade ej danskarna att komma med! En vara, som Sverige med lätthet skulle kunna både nå upp till och överträffa, om endast våra främsta konstnärer på området sattes att av hjärtans lust och flit dreja och forma och dekorera.

Danmark har förstått att skapa och anordna och göra sig inför en världspublik. Sverige har icke förstått.

Men därmed är icke allt hopp ute. Kanske betecknar vårt misslyckande i Paris själva vändpunkten?

ELISABETH THORMAN.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Vad är flirt?

Vad är flirt? Ja, jag vet knappast. Det är ju så förfärligt olika, vad olika människor mena därmed. Själv saknar jag nästan all erfarenhet på flirts mångsidiga område. Så som den ofta — ja, kanske oftast — bedrives, tycker jag flirt är någonting fult, otrevligt och dumt, något, som en ungdom, vilken gärna vill besitta verklig själsadel, ej gärna gör sig skyldig till. Men, som sagt, det är, enligt min mening, en himmelsvid skillnad på flirt och flirt. Det finns ju en grad av densamma, som är naturlig, omedveten och sympatisk. Om den är intet annat än gott att säga. Men jag tycker också som "Observer", att flirt i vanlig mening taget och verklig förälskelse ej alla ha något med varandra att göra. Flirta naturligt och omedvetet — kan man kanske göra med en person, som man önskar vara god vän eller kamrat med, men icke med den, man verkligen älskar. Ät honom — tror jag — man gärna ville giva något mycket mera rent, djupt och allvarligt än flirt. Jeanette.

Våra chefer.

Vad jag önskar att alla, som klaga över bristande hänsynsfullhet hos svenska överordnade, bara för en tid finge erfara, vad det vill säga att vara underordnad i så fria och demokratiska länder som Frankrike och Amerika! Efter några månader på ett franskt kontor, där en chef behandlar alla underordnade som luft — möjligen med undantag av den, som råkar vara alldeles sällsynt skön —, kort

och klart lämnar sina order och på gatan aldrig hälsar eller låtsas känna igen dem, skulle kanske t. o. m. en sådan gulaschtyp, som den "Nedtryckt kontorist" skildrar, förefalla acceptabel. Naturligtvis kan personlig älskvardhet i det dagliga arbetet knappt överskattas, men jag undrar om man inte i vårt land — det friaste och mest demokratiska i världen — blivit så bortskämd med hänsynsfullhet i detta fall, att man med skuggrädsla betraktar var-

Vill Ni ha en angenäm sommarsysselsättning?

Deltag då i Iduns sommarpristävlingar.

En skicklig amatörfotograf har många lockande chanser i den stora amatörfotografipristävlingen, som utlystes i n:r 26 av Idun, där även alla deltagare tävlingsregler äro meddelade. Pris för sammanlagt 1,500 kr. värde. Tävlingsstiden utgår 1 sept.

En damernas egen

kan man kalla Iduns andra sommarpristävling, där uppgiften gäller att tillverka och sy den bästa kombinationen. 25 kr. första pris, 15 och 10 kr. resp. andra och tredje pris. Tävlingsstiden utgår den 1 sept.

je skynt av disciplin eller respektförhållande mellan dem som ha att befalla och dem som ha att lyda. Ett visst naturligt avstånd är väl härvidlag nödvändigt i alla företag — även om det hos oss lyckligtvis inte behöver vara liktydigt med skarpare klasskillnad. Parisersvenska.

Ge sjuksystemen ett tack!

Vid läsandet av trions: "Landsortsfru", "En av de många", "Mycket provad patient av 1920—24", ovanliga, för att använda ett mildt uttryck, skriverier om vår sjuksköterskekår uppfyller man fullkomligt ofrivilligt av den misstanken, att denna trio hör till den kategori av lyckliga människor, vilka aldrig finna fel hos sig själva, men så många fler hos andra. Denna gång speciellt hos våra sjuksystrar, vilka ju arbeta inom det mest krävande område, och vilkas krafter, andliga som fysiska, ansträngas till det yttersta. Ja, hur ofta skänka de ej än mer, med mild hand och goda ögon åt oss sjuka, ofta kinkiga till odräglighet och mängden gång ej förtjänta av ens en nypa smärtstillande.

Hur skulle det vara med litet patientuppfostran männe? För ovanlighetens skull! Oss patienter emellan förstås och utan offentligt förklänande av patientkåren. Låt oss sedan, vi patienter, oftare än nu är fallet, göra litet mer för att uppmuntra och omhulda våra sjuksystrar och tänka litet mer på att spara dem. Det kan gå veckor, under vilka de ej komma utanför sjukhusets dörrar.

En av de många tacksamma patienterna.

Gå icke med smutsiga eller illa putsade skor, när det finnes ett så utmärkt putsmedel som

AHLGREN'S
Nobless

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

MARIE LOUISE FRANCKE.
F. von Seth, Lyby gård, Hörby. Änka efter majoren Wilhelm Francke.
70 år den 3 juli.

JULIE LEWENHAUPT.
F. frih. De Geer, Sthlm. Änka efter översten, greve Sixten Lewenhaupt.
70 år den 19 juli.

IDA MURELIUS.
F. Eiserman, Falun. Änka efter redaktören C. F. Murelius.
70 år den 20 juli.

JAQUETTE WACHTMEISTER.
F. Ramsay, Hornsund, Nyköping. Änka efter godsägaren, greve G. W. Wachtmeister.
70 år den 21 juli.

IDA RYDBERG.
F. Broberg, Hanebo, Kilafors. Måka till kyrkoherden i Hanebo J. I. Rydberg.
70 år den 23 juli.

ANNA KUGELBERG.
F. Storkirk, Sthlm. Änka efter revisorn i Generalpoststyrelsen Otto M. Kugelberg.
70 år den 24 juli.

HEDDA EKMAN.
F. Richert, Göteborg. Änka efter konsult Johan Ekman, Göteborg.
65 år den 3 juli.

IDA SJÖGREN.
F. Eklund, Herserud, Lidingö villastad. Måka till medicine doktor Tage Sjögren.
60 år den 18 juli.

ELISABETH ELMBLADH.
F. Broberg, Urshult. Måka till kyrkoherden Alfred Elmblad.
60 år den 20 juli.

SIGRID CARLSSON.
F. von Stockenström, Malmö. Måka till tullöverkontrollören Peter Carlsson.
60 år den 25 juli.

MIMMI LINDGREN.
Fröken, Borås. Sjuksköterska. Tilldelad Svenska Röda Korsets förtjänstmedalj i silver.
55 år den 26 juni.

AMELIE KRUSE.
F. Stenberg, Sthlm. Måka till inspektören, friherre Axel J. Kruse.
50 år den 26 juli.

HERMANNA LANGE.
F. Ihre, Västerås. Änka efter kronofogden John Lange. Led. av stadsfullmäktige i Västerås.
50 år den 3 juli.

ANNA ALMÉN.
F. de Trier, Norrköping. Under 20 år föreståndarinna för Sällskapet Myroras Barnhem n:r 1, Göteborg.
50 år den 3 juli.

EVA LAMBÉR.
F. Schröder, Örebro. Måka till riksbanksdirektören Charles Lambér.
50 år den 17 juli.

IDA EKMARCK †.
F. Borlind, Sthlm. Änka efter förste intendenten i överintendentsämbetet A. Ekmarck.
* 1841, † den 14 juni.

AMY NORDENSKJÖLD †.
F. Nordenskjöld, Borås. Änka efter generallöjtnanten Carl-Axel Nordenskjöld.
* 1848, † den 21 juni.

ANNA RIDDERBIELKE †.
Fröken, Sthlm. F. d. sjuksköterska.
* 1853, † den 13 juni.

MARIE SCHENSTRÖM †.
F. Lerche-Johansen, Västerås. Måka till f. d. häradshövdingen O. L. M. Schenström.
* 1854, † den 23 juni.

ADÉLAIDE WESTRING †.
F. grev. Stackelberg, Sthlm. Måka till presidenten i Svea hovrätt, Hjalmar Westring.
* 1863, † den 19 juni.

En med omsorg och sakkunskap utarbetad broschyr om bakning av småbröd, tårter, smörgåsbröd m. m. bjudes en var gratis och portofritt om blott begäran därom insändes till Örebro Kem. Tekn. Fabrik i Örebro som tillverkar det av alla husmödrar välkända bakpulvret Ekströms jästmjöl. Följes bruksanvisningen misslyckas icke Edra

småbrödsbakningar och någon bismak av bakpulvret uppstår ej.

Ekströms Jästmjöl är av hög styrka och burkarna äro väl fyllda i motsats till vad fallet är med vissa i marknaden förekommande bakpulvermärken.

Ekströms Jästmjöl är alltså ett drygt bakpulver.

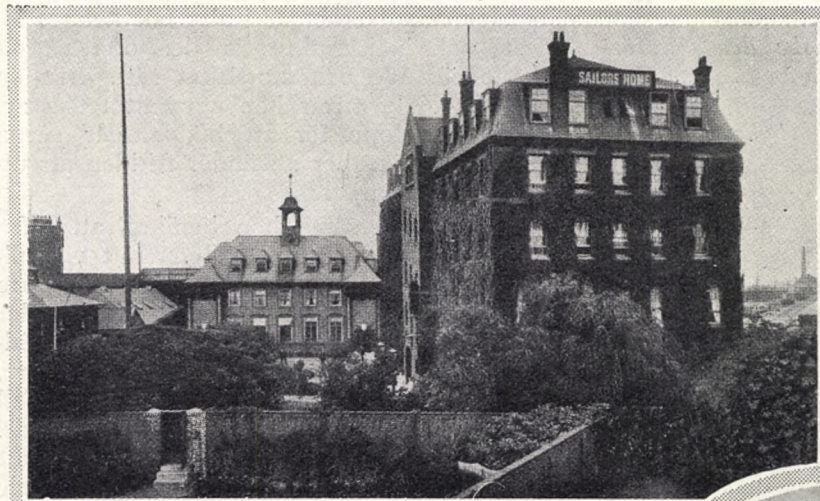
Det är framställt av rena och ändamålsenliga ingredienser.

Den i år sjuttioåriga fabriken som år 1875 upp- tog bakpulvertillverkningen på sitt program, har alltså femtioårig erfarenhet inom bakpulverbranschen vilket borgar för ett gott fabrikat.

Gynna svensk industri! (Annons.)

SVENSKAN SOM RENSAR LONDON

OM FRU AGNES WELIN, HENNES SJÖMANSHEM OCH VERKSAMHET I LONDON.

Skandinaviska sjömanshemmet i London.

Sjömanshemmets matsal.

FÖR 15 MINUTER SEDAN STEG JAG på bussen vid »Svenska Hörnet» vid Piccadilly Circus. Snart har vi trasslat oss genom Bank's myriader av åkdon in i egentliga City. Nu öppnar Eastend sig inför oss. Det är som en svindlande resa från Fagervik in i Skamsund. En obändig, ruskig fulhet omvärver en. Halsbandslösa hundar och halvnakna ungar skena om varandra i smutsbemängda rännstenar. Ur mystiska butiksgömmen framträttande, mestadels orientaliskt skurna anleten se ut att återspegla generationers bittra frusenhet. Asfalten tar slut. Enkel stenläggning tar vid. Bussen skramlar framåt den oändliga Commercial Road med dess brokiga virrvarr av affärsskyltar med gyllene judiska namn. En nästan fanatisk vederstygglighet slår emot en från både levande och döda ting. Husen verka avsiktligt och illasinnat avskräckande. Trottoarerna vimla av fantastiskt tjocka färggrann utstyrda judinnor med smalben av stadiga aplars omfång, halvkaststämplade brottslingfysionomier, puckelryggar, halta, blinda, lytta och groteskt framlinkande invalider. I ett hörn dansa några porterkindade megäror till de hest bölande tonerna från en ostämd gatuorgel. Allt samlar sig till en enda sammanhängande orgie av yttre förfärlighet. Man ler ett makabert löje vid åsynen av en skylt »Ladies Beauty Parlour» en trappa upp i ett hus. Detta är Eastend, Londons hätska, vilda och romantiska förstad mot havet. När man glidit igenom den, uppmärksamt insupande intryck från busstaket, får själva West India Dock Road en fläkt av ljus idyll och mitt i den bittra fulheten strålar ett blitt, hemtrevligt och inbjudande skimmer kring de prydliga byggnader som bilda Scandinavian Sailors Temperance Home.

Här residerar den sjuttiosexåriga fru Agnes Welin, som just i år hyllats av hela den svenska Londonkolonien med ministern, friherre Palmstierna, i spetsen och många minnesgoda engelsmän som haft tillfälle att på nära håll följa det arbete som fru Welin under snart ett halvt sekel nedlagt inom och omkring sjömanshemmet. Det blir nästa år femtio år sedan fru Welin först kom till London. Jag låter henne själv berätta:

— Jag bodde i Kensington och jag min-

Fru Agnes Welin.

Till den bild som Idun redan förut i ett tidigare nummer givit av fru Agnes Welin, Skandinaviska sjömanshemmets skaparinna i London, fogas här en livlig och medryckande artikel, som Iduns Londonkorrespondent sänt oss med anledning av fru Welins jubileum och som ingående beskriver hennes person och verksamhet i Londons East End.

nes så väl mitt första besök i Eastend. Jag var klädd för Westend och inte för fattigkvarteren. Ett av centra för det typiska livet i Eastend var på den tiden Ratcliffe Highway. Namnet finns inte längre. Det är utbytt mot St. George's Street, gubevars. Men så finns icke heller ett spår kvar av vad den gamla Ratcliffe Highway var. Eastend är nu, säger fru Welin med en lokalpatriotisk betoning, en absolut trygg och ofarlig plats att promenera omkring i för den oskyldigaste flicka. Och hon tillägger med en ironisk glimt: Dansnästena i Eastend ha övertagits av Westend. Det var år 1876 jag gjorde mitt intåg på Ratcliffe Highway. Jag gjorde obestriddligen en effektiv entré. Några i frasande fina kläder behängda unga kvinnor togo genast hand om mig på det sättet att de grepo mina hårflåtor som tömmar och tvingade mig att till publikens glädje galoppera gatan fram.

Ratcliffe Highway var ett sannskyldigt Sodom. Hus vid hus lågo danskrogar. Där

levdes ett fullkomligt otroligt liv. Det säger sig självt att lokalerna huvudsakligen frekventerades av hemlösa sjömän och det är icke för mycket att säga, att det var hela små förmögenheter som svirades bort här, då de icke stulos eller rånades. Sjömän på den tiden samlade rätt så aktningvärda kapital under transatlantiska långseglingar som kunde räcka halvår och år. Vid Ratcliffe Highway visste man av gammal erfarenhet att taga vara på nöjeslystna själar som hamnade där. Det fanns absolut ingen anständighetsgräns för vad man hittade på. Gästerna söpos metodiskt under bordet. Hjälpte intet annat, så smög man behändigt små pulverdosor i whiskyglaset. Kvinnor utan en tråd på överkroppen och mycket obetydligt förresten dansade mellan borden under örönbäövande skrän och olåt. Det är faktiskt ingen överdrift att säga, att ett människoliv gällde för intet. En ihjälstucken sjöman kunde sorglöst slungas i Thamsen. Polisen brydde sig aldrig om att göra efterforskningar. Laglösheten hade blivit fast etablerad. En dag mötte jag ett par sjömän knogande på en säck. Vad har ni där? sporde jag och svaret kom helt lugnt och naturligt: ett lik. Det gick den vanliga vägen. En plums och så hade Thamsen uppslukat ett nytt okänt offer för Ratcliffe Highway's mördarliv.»

Så långt har jag låtit fru Welin själv berätta. Det kan löna mödan att ett ögonblick söka sätta sig in i hennes psykologiska upplevelser under de första åren av hennes banbrytande arbete i östra London. Det har under årens lopp skrivits många artiklar i många länders tidningar om fru Welins livsverk. Ändock vet jag icke, om svensk allmänhet har mer än en mycket vag aning om den underbara gärning som påbörjades i den engelska världsmetropolen för inemot ett halvt århundrade sedan av en oerfaren ung svensk flicka och som än idag med outtröttlig entusiasm fullföljes av henne in i ålderdomen.

När hon jagades Ratcliffe Highway fram i hårflåtsgalopp, blev hon icke förfärad och flydde. Hon förnam istället, att på dessa underliga vägar låg hennes livsuppgift. I slutet av åttiotalet började framgången skymta. Hon fick verksamt stöd i sin strä-

(Forts. sid. 766.)

OM DET ÄR SANT, ATT UTTRYCKET »ça manque de femmes» visserligen kan översättas men aldrig riktigt begripas på svenska, så är också detta en sanning med reservation. Och reservationen gäller i första hand de kvinnor, som till livsuppgift tagit att med säker hand och mer eller mindre ljuva leenden servera det acqua vita och den i samband därmed föreskrivna fastare föda, som hos oss efterträtt Olympens nektar och ambrosia.

Ty det är inte bara för sina håvors skull hon mer än andra förtjänar kvinnans franska hedersnamn »dispensatrice du plaisir», det är först och främst tack vare hennes egen livsbejakande personlighet. Med glimten i ögat och rosor på kinden lyssnar hon till manliga gästers förtroenden, gläder sig åt deras planer och förhoppningar, suckar åt deras desillusioner, uppmuntrar eller avkyler efter stundens behov deras självkänsla, serverar en uddig eller älskvärd replik med samma säkerhet, som hon distribuerar våtvarorna på brickan. För många av dem blir hon la femme, inkarnationen av das ewig weibliche, som — får man hoppas — »zieht dem hinab.»

Hennes förståelse för olika slags människor är i många fall varken ytlig eller »anlagd.» Tvärtom, den är grundad på hennes

Upppasserskan är kanske den självförsörjande typ, som mer än andra i Sverige kan smickra sig med att vara föremål för manlig hyllning.

ständigt växande människokänedom, förstånd och goda hjärta. Vad andra lära genom böcker, lär hon av livet och den lärdomen ger henne stundom en hjärtats bildning, som många intellektuella och mondäna damer kunde avundas henne.

Denna människokänedom sätter henne också i stånd att i första ögonkastet bedöma vart en gäst socialt och ekonomiskt hör. Utan att låta sig dupera av briljant-ringar och pälsverk — äkta eller imiterade — ger hon var och en vad honom eller henne tillkommer, även om hennes blick, när den glider över dampubliken, ibland får något av den kyla, varmed Schopenhauer påstod, att alla kvinnor som guelfer och ghibelliner betrakta varandra. Ännu ett bevis på äkta ursprunglig kvinnlighet!

Denna eventuella kyla lägger hon emellertid bort inför kvinnliga kolleger. Med dem är hon vännen och kamraten, som de kunna lita på, även om hon inte alltid hinner vara älskvärd i vardagslag. Solidaritetskänsla med kamraterna både gentemot

gäster och överhet är i alla fall hennes lösen, och hon praktiserar den ofta på ett både rörande och storslaget sätt. Blir en kamrat sjuk, offrar hon utan att tveka avsevärda belopp för att hjälpa, går gärna på sjukbesök eller använder fritiden att utföra hennes arbete.

Och ändå måste hon beräkna att offra största delen av sina vanligen rätt väl tilltagna inkomster på modets altare — vare sig detta sker under pliktens tvång eller med den sanna offerviljans hänfödda glädje. Det senare torde vara det vanligaste, även om hon i rätt talrika undantagsfall både vet att göra och placera besparingar. Men inom vilket annat yrke är plikten att både i och utanför arbetslokalen vara chic från hjässan till fotabjället så oavvislig som inom hennes?

Den plikten kommer henne också att utveckla säker smak och en elegans, så diskret, så utsökt, att den vida överträffar hennes framtida umgänges, när hon i tidens fullbordan avancerar till fru Medelvensson eller en något mer aristokratisk titel. Som sådan lägger hon ofta i dagen en takt och en anpassningsförmåga, en hjärtats bildning, som till fullo uppväger vad hon eventuellt kan sakna av formell och intellektuell sådan. FLEUR.

FLICKAN I GRÖNRUTIG KLÄDNING

ANNA SANDSTRÖM BERÄTTAR NÅGRA MINNEN FRÅN FLICKÅREN.

»MITT FÖRSTA BARNDOMSMINNE», berättar Anna Sandström, »är tragiskt nog, det var när koleran härjade landet och jag vid fyra år miste min far i den hemiska sjukdomen och själv var nära döden. Vi syskon spriddes då åt olika håll och jag blev omhändertagen av kapten, sedermera överste Hagberg, en bror till Shakespears översättaren, vars syster blev mig en andra mor. Det är dem jag har att tacka för min uppfostran och utbildning, för vad jag blivit och är, och jag trivdes också gott i det fina hemmet där både boklig och huslig flit sutto i högsätet. Min fostermor, som själv mest intresserade sig för intellektuellt arbete var mycket noga med att jag skulle bli lika hemmastadd med stoppning och lagning som i böckernas värld. Hon var också min lärarinna och mycket noga vid valet av min lektyr. »Roliga böcker» fick jag ytterst sällan läsa men därför njöt jag desto mer, när jag kom över några sådana. Men nog kände jag mig ofta ensam utan syskon, och lekkamraterna fick jag sällan behålla desamma, ty min fosterfar blev som officer flyttad från stad till stad, och vi stannade vanligen bara ett par år på varje plats. Därför gick jag vanligen inte i skola — utom ett par år — utan tog några lektioner än för den ena, än för den andra läraren i de städer, vi kommo till. Resten lärde jag mig hemma. Språk till exempel lärde jag mig genom att tillsammans med min fostermor läsa fängslade böcker på originalspråket. Första gången förstod man inte så mycket av engelska barnböcker, men så läste man ytterligare

Anna Sandström som liten flicka.

Anna Sandström, som med sin fängslade och personliga undervisning skapat en ny anda i våra skolor och bl. a. gjort geografi- och historieundervisningen levande för sina elever, berättar här om sin barndom, som hon tillbragte i olika städer.

ett par gånger och till slut förstod man. I Karlstad och Skövde har jag tillbragt största delen av min barndom. Från den

förra minns jag särskilt julkalasen, när biskop Anton Niklas Sundberg var med och med hög röst anförde jullekarna och sjöng »morsgrisar är vi allihopa». När den stora eldsvådan härjade staden, voro vi just borta. Tjänstfolket hade lyckligtvis räddat handlingar och värdepapper men därjämte till min fasa en gammal grönrutig klädning, som jag avskydde, och som därför föreföll mig outslitlig. »Varför kunde inte åtminstone den bli lågornas rov?» tänkte jag bittert. Klädningen följde mig till Stockholm, där vi bodde 1865—66, då jag gick i Normalskolan.

Sedan blev Uddevalla för något år vår hemstad. Det var då en stad präglad av stor schartauansk stränghet. Söndagarna fick man varken leka eller arbeta. Då satt jag bara och längtade, att det skulle bli måndag, så jag fick något att syssla med. Måndagen var för mig veckans ljuvligaste dag, när hela raden av vardagar låg framför mig full av möjligheter och framför allt verksamhet.

När vi kommo till Skövde, gjorde jag bekantskap med botanikens fröjder, jag tog då för första gången lektioner i detta ämne, som lockade mig ut på ekskursioner i skog och mark. Med blå läppar och klädning brukade jag om somrarna återvända från mina ensliga skogs promenader. På kvällarna samlades stadens ungdom i prästgårdens trädgård och lekte sista paret ut, två slår den tredje och andra lekar.

Från barndomen blev jag på detta sätt förtrogen med olika städer och trakter och det har varit en utmärkt hjälp i min geografiundervisning.» — r.

Dålig Matlust
övertvinnes snabbast med **IDOZAN**
Erkänt bästa järnmedicin. Rådfråga Eder Läkare.

KARLSONS KLISTER
lagar allt som brister

FRÅN SIBIRIEN TILL VIGSELPALLEN

ETT LYSANDE SOCIETETSBRÖLLOP I REPUBLIKEN UNGERN.

SKILLNADEN MELLAN SJUTTON-hundratalets l'ancien régime och tillståndet efter franska revolutionen var nog icke tillnärmelsevis så stor som olikheterna i Europa, före och efter världskriget och revolutionerna. I en tid som vår, då så många troner ramlat och så många hov blivit bortsopade samt hela aristokratier — som i Ryssland — blivit förintade, är det därför med sällsamma känslor, som man för en gång bevittnar ett återupptagande av ceremoniella högtidligheter från en svunnen tid. Något sådant fick dock den, som skriver detta, tillfälle att se i Budapest, då ett bröllop firades mellan tvenne av Ungerns äldsta och förnämsta släkter.

Några av dessa familjer ha visserligen ännu kvar sina palats i den gamla delen av staden, men andra åter bebo relativt moderna hus i de nya, fashionabla stadsdelarna. Det var i ett av dessa, beläget vid en av de trädplanterade nya gatorna, en huvudbyggnad med tvenne flyglar samt en gård, avskild från gatan av ett vackert järnstaket med en gallergrind — det hela i stil med hotellen i Faubourg S:t Germain i Paris — som bröllopet firades.

Första dagen skedde den borgerliga vigseln, därför att brudgummen tillhörde den reformerta och bruden den katolska kyrkan.

På kvällen ägde en stor mottagning rum i palatset. I hallen befunno sig en mängd lakejer och betjänare av olika slag, alla utom två grönlädda jägare med pudrat hår och familjens färger, gult och blått. Av särskilt nationell ungersk typ voro ett slags löpare samt de s. k. kammarhusarerna. Det är endast i Ungern, som denna under sjuttonhundratalet t. o. m. i Sverige förekommande lakejtyp fortfarande existerar, men så är Ungern ju ock det land, som »började» med husarerna. Deras nuvarande internationella uniform är också ursprungligen ingenting annat än den gamla folkdräkten, som undergått vissa förändringar. De buro gula dolmer, tätt besatta med guldsnören, mellanblå byxor och husarstövlar av ofärgat läder. Till uniformen hörde vidare en stor napoleonsk pälsmössa, en husarpäls, hängande på ryggen, samt en fullt regelmässig husarsabel, jämte sabeltaska med familjens vapen.

Samma kväll ägde en stor mottagning rum. I de stora, med gobelänger och gamla tavlor prydda gemaken samlades gästerna, damerna i stor toalett och herrarna i frack. Man såg där bland andra några medlemmar av det forna österrikiska kejsarhuset, vilka numera äro bosatta i Ungern, främst bland dessa kronprins Rudolfs änka, en ståtlig dam med distingerade drag, som bekant numera omgift med den ungerske magnaten, furst Lonyay. Särskilt de äldre damerna utmärkte sig för mycken värdighet och elegans. De yngre, som fått sin uppfostran under och efter världskriget, hade tydligen icke undgått att påverkas av den nya tiden. Där förekom »bobbed hair» och lätt retucherad hy. Flera nästan parisiska typer förekommo, liksom naturligtvis ultramoderna toaletter. Nu var det givetvis

Författaren major Oswald Kuylenstierna har haft tillfälle att deltaga i ett ungerskt bröllop lysande i all den gammaldags prakt som trots de svåra förhållandena ännu kan utvecklas i detta magnaternas land.

damerna, som fördunklade herrarna i deras enkla frackar, men dagen därpå skulle man få bevittna ett alldeles motsatt förhållande, ty på själva bröllopet uppträdde alla de närvarande ungrarna till ett antal av närmare fyrtio i den bekanta nationella dräkten, utan jämförelse den vackraste av alla västerländska mansdräkter.

Själva bröllopsdagen mötte gästerna en halvtimme före vigseln i det kapell, där ceremonien skulle äga rum. Man samlades först i en medeltidsaktig valvgång i romansk stil. Intågandet i kyrkan skulle ske efter ett bestämt, på förhand uppgjort, ceremoniel, och samtliga bröllopgäster uppropades och placerades i procession av ett slags ceremonimästare. Det var namn ur Ungerns hela ärofulla historia allt sedan medeltiden, som här uppräknades.

Processionen tågade in i kapellet, inledd av en övermarskalk, som bar en vit stav med en vid densamma fastbunden stor, vacker bukett av vita rosor. Det var en kusin till brudens far, huvudmannen för släkten, och han bar samma dräkt, med den korta pälsen på ryggen, fasthållen av en med kaméer och ädelstenar besatt kedja, som vi hade sett på hans fars porträtt några dagar tidigare i ett av familjens slott. Det

Västra Trädgårdsgatan.

*Över Trädgårdsgatan vilar
avskild frid och tanken ilar
till en tid av air och grace.
Ur vart portvalv danssteg trippa,
pocher och volanger vippa
över smalbens fina race.*

*Vilket glatt och lekfullt pladder
uti spetsfichyers fladder,
med koketteriets touche...
Uti äldriga portalen
skymtar pudrade ovalen
av en gropig kind med mouche.*

*När till Op'ran fyrspann fara
lysa vita skuldror bara
utur fiskbensstyva liv,
och i Tjusarkungens dagar
går Gud Amor kring och jagar
till en värkvälls tidsfördriv.*

*Och jag såg som genom slutna
ögonlock allt det förflutna
le mot mig med ljusa skratt.
Hy som doftat, röst som klingat
annan tid till tystnad bringat,
men får liv en månlyjus natt.*

EBBA von SETH.

är nämligen i regeln gamla familjdräkter, som bäras vid sådana tillfällen som detta. De vackraste voro de äldsta, med rockar, tillverkade av numera icke förekommande dyrbara tyger med invävda guldblommor o. d. Färgerna växlade, från svart siden och dunkelt purpurfärgat sammet till smultonfärgat orientaliskt sidetyg med invävda guldtrådar. Den dräkt, som måhända tog priset i fråga om elegans och dyrbarhet, var prydd med tre rader av något som på avstånd liknade husarsnören, men som på närmare håll visade sig bestå av pärlor och hängande droppformiga smragder. Alla ungrarna buro i kyrkan dyrbara husarpälsar, hängande på ena axeln. En av dessa hade en fullständig husaruniform, mörkgrön med guldsnören och guldbroderier i sjuttonhundratalets stil, vilken en gång burits av en av hans förfäder såsom husarofficer på Maria Teresias tid.

Under det att processionen ordnades, anlände brudparet. Den fagra bruden, iförd den över hela Europa gällande vita bruddräkten med slöja och orangeblommor samt hennes blivande make klädd i magnatdräkt. Som adertonårig yngling hade han gått ut i kriget såsom frivillig, blivit tillfångatagen och förd till Sibirien, varifrån han till sist lyckats rymma. Trots allt han upplevat, såg han i sin vackra dräkt ut som en ung gosse, ej olik en sagoprins.

Efter vigseln, förrättad av en katolsk andlig, återvände man till palatset. I hallen mottogo »kammarhusarer» och lakejer damernas ytterplagg, under det att herrarna raskt befriade sig från de på axeln hängande pälsarna och kroksablarna, vilka senare lades på borden i hallen. En vapenkännare visade författaren till dessa rader några av de allra äldsta och dyrbaraste sablarna, de flesta rikt besatta med halvädelsstenar, en och annan med s. k. kalenderklinga, alltså ett slags inristad almanacka, jämförlig med dem, som på femtonhundratalet stundom brukade förekomma på svärden.

I en stor salong var dukat till lunch, efter på en gång västerländsk och ungersk matsedel.

Efter lunchen spredos bröllopgästerna i de olika rummen, man tackade värdfolket och lyckönskade de nygifta. Därvid bevittnades en liten scen, gripande även för den, som icke kunde ett ord ungerska. Det var då min granne vid bordet, som jag också beledsagat under ceremonien i kyrkan, en änkegevinna, vars osjälviska och modiga arbete bland krigsfångarna i Ryssland givit henne ungefär samma ställning i Ungern, som hos oss innehaves av fröken Elsa Brändström, lyckönskade brudgummen. Vad hennes goda önskningsor och välsignelser ordagrannat betydde förstod jag ej, men även om hon icke efteråt hade sagt till mig: »Jag fann honom i Sibirien», hade jag förstått det. Nu stod som i det lyckliga slutet av en saga det lysande bröllopet mot bakgrunden av de sibiriska fångelsernas köld och mörker, fyllt av hemlängtnans bitterhet.

OSWALD KUYLENSTIERNA.

Av alla bakpulver man sett
sägs Tomtens vara numro ett

T J Ä N A R I N N A N S L O T T

EN BOK FÖR KVINNOR OM KVINNOR.

NÄR FÖRSTA UPPLAGAN AV Ancilla's Shan (= tjänarinnans lott) nyligen utkom i England, under signaturen Anonymous, väckte den ett oerhört uppseende och en ny upplaga utkom omedelbart, denna gång under det välkända författarnamnet Elizabeth Robins.

Den lärdom boken först och främst vill inskräpa, även om den är tecknad på många mörka blad, är att intet i livet är hopplöst utom hopplösheten.

Fyra olika uppgifter föreläggas läsarinna. De äro:

1) Att lära de många vad de få redan veta om mannens könsantagonism som ett fastslaget faktum; 2) Att undersöka orsaken till denna antagonism; 3) Att med tydliga ord framställa dess verkan; 4) Att bestämma hur den snarast skall övervinnas.

Författarinnsans argument äro hämtade från historiens äldsta urkunder, från hinduernas vedas och hebreernas heliga skrift, genom medeltidens legender till våra dagars ultramoderna kvinnopsykologer, Nietzsche, Schopenhauer, Weininger och Strindberg m. fl. till det milda föraktet hos H. G. Wells, o. a.

Slå upp ett modärnt kulturlands förteckning över personer som gjort en eller annan insats i dess historia, så äro på femhundra sidor nämnda kvinnor på de fyra. Och vilka äro dessa utvalda? Jo, det finns en hel rad Dulcineor på dessa fyra sidor från Sköna Helena till Ninon de l'Enclos, du Barry m. fl., som alla visa att kvinnans kortaste väg till mannens erkännande har varken varit vädjan till hans intelligens eller hans hjärtelag, utan till hans könsinstinkt.

Det är inte kvinnorna som skapat könsantagonismen, men de ha med tålmod och resignation anpassat sig efter den roll som blivit dem anvisad — som älskarinna och som tjänarinna. Kvinnans största värde var som könsvarelse, andra egenskaper räknades icke med. Varför ha kvinnorna funnit sig i den förödmjukande ställning som blivit dem anvisad? Därför att

Kvinnans lott sådan den varit och är ger ämnet till den uppseendeväckande kvinnosaksbok, som kvinnorna till varning och tröst nyligen utkommit i England och som här anmäles av Frigga Carlberg.

de oftast varit omedvetna om den liksom mannen varit det, eller ännu är till stor del. På denna manliga okunnighet lämnas några exempel från snillenas värld, av vilka ett här återgives, hämtat ur madame Duclaux's biografi av Victor Hugo.

När han förälskade sig i den för sin talang och skönhet berömda skådespelerskan Juliette Drouet, förberedde han henne på att hon utanför det »hem» han erbjöd henne lämnade ära och glans och glädje för att ägna honom sitt liv i ensamhet, mysterium och kärlek.

Självt kallar hon sig en hund vid hans dörr — »en skål mat, en koja och en länk — sådan är min lott. Men det finns herar som taga sin hund med sig ut på en promenad. Lyckliga varelser, jag avundas dem!» — En annan gång skriver hon:

»Tro mig, min Victor, detta stillasittande liv, denna ensamhet dödar mig. Min själ förtvinar under denna vandring i ett rum tolv fot långt och tolv fot brett. Det är inte världen och dess nöjen jag längtar efter, utan frihet, frihet att komma och gå, frihet att använda min tid och mina krafter i nyttigt arbete för mitt hem, att leva liksom du, liksom varje annan människa.»

Men nej. Från 1833 till 1846, skriver madame Duclaux, var hennes arbete att renskrivna hans manuskript, läsa korrektur, skriva hans brev och laga hans kläder för att vid nattens inbrott lägga bort penna och nål, tända en brasa och anrätta en måltid, i händelse hennes »älskade lilla man» skulle uppenbara sig — — —

Kvinnan skulle ha varit mer än mänsklig om hennes sekellånga koncentration på lättaste sättet att tillmötesgå mannens for-

dringar icke satt sitt märke på hennes karaktär och uppfattning. Flertalet av nutidens kvinnor — om med undertryckt stolthet eller med den blandning av ödmjukhet och fatalism vi så väl känna till — godkänna ännu det antikverade system av mått och vikt, som mannen tillämpar på kvinnorna.

Författaren ber oss att ett ögonblick dröja vid den modärnaste av de modärna H. G. Wells, som så tydligt klargör mannens och kvinnans olika ställning i livet: »En ung man kommer in i livet och ser efter var han skall finna sin bästa plats. En kvinna frågar instinktivt vem hon skall skänka sig åt.» —

Det utomordentligt fängslande och innehållsrika arbetet avslutas med följande legend:

Faraon 5,000 år tillbaka var en slav: Under fruktan. Av vad man hittills kunnat upptäcka i Konungarnas Dal finns intet som bättre belyser arten av det antika maktväldet än de övermodiga orden, ristade på den mäktige dödes innersta kista.

Där ligger han, gömd i klipphålan, vaktad av kvinnofigurer med kärleksstrålans ansikten och andaktsfullt knäppta händer.

Någon har sagt att runt det skrumpna majestätets kärnas yttersta kista förkunnas med pukor och trumpeter konungens anspråk på vördnad. Där står icke: »Här ligger en som tjänade Egypten». Icke: »Här är en som tjänade mänskligheten». Icke ens: »Här ligger en som var älskad», utan »Här ligger en som var fruktad intill jordens ända.»

De, som blickade från de skrytsamma orden till de vakande kvinnornas ömma ansikten, tyckte sig förnimma en viskning ur graven av kvinnornas sekelgamla Ancillakänsla: Låt honom drömma sin dröm!

Det är måhända denna känsla av okritisk, personlig hängivenhet som varit så ödesdiger för mänskligheten — och som nu kan bli så dyrköpt.

FRIGGA CARLBERG.

Sommaren har sina vedermödor för den morgonvandrande stadsbon. Bäst han går på trottoaren kringvärves han av dammoln från en beskäftig butiksförkören som skakar av dammtrasan. Och en icke ovanlig företeelse som man dock aldrig finner sig i med jämnmot är syndafloden som affärernas städerskor till de promenerandes förskräckelse översvämma gångbanan med. Att renlighet är en dygd torde innerligen ha sin riktighet men det förefaller som om de städande damerna i det hänsendete kunde vara litet måttfulla med sin dygdighet.

KOSTYM BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA • GÖTEBORG

Westlunds Enköpings-Bröstkarameller

med Honung och Menthol lindrar hosta, förhindrar förkylning. Använd dagligen denna hälsosamma och uppfriskande karamell. Askar om 30 öre.

D E R A S F R U A R

LADY KATHLEEN GRANT-DUFF — ENGELSKA MINISTERNS MAKÅ.

DET ENGELSKA LEGATIONSHOTELLET ÅR utan tvivel den vackrast belagna boning som i Stockholm bestÅs frÅmmande maktens sÅndebud. Ute stÅr sommaren i sin fagreste skrud med blommor och gront och Åven inomhus blommor sommaren. Guldregn pryda salongsborden, och hortensior skifta i blÅtt och skÅrt. Åven mÅblerna ha »skrudat sig» i glada kretongfÅrger, pÅ vilka sÅgans fÅgelvÅrld tycks leka tafatt. Mitt i rummet har lady Grant-Duff sitt stÅn. I rummet har lady Grant-Duff sitt stÅn. I rummet har lady Grant-Duff sitt stÅn.

Lady Grant-Duff i engelska ministerhotellets hall. Foto: Holmn.)

Vaken och livlig, med rika intressen År Lady Grant-Duff en vÅrdig representant för engelsk aristokrati.

Pltstligen hördes röster frÅn ministerns arbetsrum och i nÅsta ögonblick intrÅder lady Grant-Duff, »med rosor pÅ kind och solsken i blick». Hon bÅr en enkel vit shettland-jumper med grÅ trotteurkjol och dÅrtill en förtjusande liten rd hatt med stela bandrosetter, the latest fashion frÅn metropolen vid Themsen. Medan hon glatt berÅttar, att hon just ÅtervÅnt frÅn en uppfriskande lÅngpromenad, intrÅder hennes make och gör oss ÅlskvÅrt sÅllskap en stund. Under samtalets gÅng har man anledning att mer Ån en gÅng förvÅna sig över ministerns ingÅende kÅnndom om svenskt land och liv. Fr ögonblicket gÅller hans intresse en pÅtÅnkt bestigning av Kebnekajse. Dit har emellertid hans maka Ånnu ej beslutat sig att följa med.

Lady Grant-Duff År till brden amerikanska, men som hennes far Åven var i diplomatisk tÅnÅst, har hon egentligen aldrig vistats nÅgon lÅngre tid i sitt hemland. SkolÅren förflöto enligt den i hennes krets dÅ gÅngse seden, i en engelsk boarding-school, »vilken man lÅmnar med 17 År antingen man lÅrt sig nÅgot eller ej,» som hon sjÅlv skÅmstamt uttrycker det. De dÅr pÅ nÅrmast följande Åren finna vi den unga flickan i frÅldrahemmet, den amerikanska ambassaden i Mexiko, och hÅr var det Åven som Lady Grant-Duff sedermera trÅffade sin blivande make. FrÅn de sorglösa och lyckliga flickÅren i Mexiko under president Dias' regim, bevarar hon mÅnga glada och angenÅma minnen. Under denna tid inföll Åven hennes systems förlovning och giftermÅl med Belgiens nuvarande minister i London. De bÅda systerna hade i Mexiko rikligt tillfÅlle till all slags sport, framförallt ridning, och ofta uppsökte de sina mexikanska vÅnner pÅ deras haziendas i huvudstadens nÅrmare omgivning. I sÅllskap med en Åldre broder, den gÅngen amerikansk militÅrattach, gjorde hon Åven lÅngre excursioner till hÅst, upp till bergen i Yucatan, till gummiplantagerna och till det tropiska landskapet kring Coazocualcos. »HÅr nÅdde man fram till tropikens underbara vÅxtlighet, dess skimrande fÅgel- och insektsvÅrld, dess beskÅftiga, livliga apor och de tusen underliga lÅten som ha sin hemvist i djungeln», sÅger mylady inte utan en viss lÅngtan i rsten. »Gjordes mÅhÅnda Åven frÅn Mexiko-City försöket att bestiga nÅgon av vulkanerna Popocatepetl eller Ixtacci-

thuatl,» frÅgar jag. »Nej, det blev aldrig av, kanske mest pÅ grund av bristen pÅ tillförlitliga, kunniga guider, ty indianerna Åro nu en gÅng inga alpinister.

Efter giftermÅlet förflyttades det unga paret nÅrmast till Havanna pÅ Cuba och dÅrifrÅn bar det sedermera av till Tyskland, nÅrmare bestÅmt Dresden, dÅr Sir Arthur under Åren 1909—1914 var Englands representant vid det s. k. home-court i Sachsen. Före kriget hll Albion som bekant sig inte blott i Berlin med egen legation, utan Åven pÅ andra hÅll i Tyskland, dÅr mellan det regerande furstehuset och Englands kungahus slÅktfrbindelser existerade, utnÅmndes speciella representanter. Sir Ar-

Lady Grant-Duff.

thur ackrediterades bl. a. sÅledes bÅde i Sachsen och Koburg-Gotha.

Vid krigsutbrottet inkallades han till tÅnÅstgring vid Utrikesdepartementet i London. Lady Grant-Duff intrÅdde genast i sjukvÅrdens tÅnÅst, men dÅ detta arbete snart visade sig överstiga hennes fysiska krafter, Ågnade hon sig sedermera Åt krigsfÅngevÅrden. Hon beslöt sig Åven för att sjÅlv resa till U. S. A. och lyckades tack vare personliga förbindelser och sÅkerligen Åven tack vare personlig ÅlskvÅrdhet, samla medel till understödsverksamhet i större stil. I London deltog hon ocksÅ i arbetet inom italienska röda korset. Lady Grant-Duff kan ej nog beundra de engelska kvinnornas

stora insats och energi under vÅrldskrigets svÅra dagar, och hon tycker, att enbart dÅrigenom den engelska kvinnan visat sig vÅrdig den rstrÅtt, som sedermera tillerkÅnts henne.

År 1920 fingo makarna Grant-Duff Ånyo lÅmna fosterlandets jord för diplomatisk tÅnÅst i fjÅrran trakter, nÅrmare bestÅmt i Peru, dÅr sir Arthur under tvÅ År var ackrediterad i Lima.

SÅvÅl frÅn dessa År som frÅn det dÅr pÅ följande ett-Åriga uppehÅllet i Chiles huvudstad, Santiago tycks fr lady Grant-Duff de angenÅma minnena vara i mertalet. Klimatet i Sydamerika var hon ju pÅ sÅtt och vis van vid efter flickÅren i Mexiko-City och Åven det spanska sprÅket hade redan dÅr blivt hennes andra modersmÅl. Visserligen fann hon dÅrnere sjÅlva hushÅllsbestyren emellanÅt besvÅrliga, men i grund och botten hr lady Grant-Duff till dem, som trivs bra pÅ resor och ha lÅtt att vÅnja sig vid nya förhÅllanden. Diplomativet ligger henne i blodet. Hon finner Åven, att det År nyttigt att ej stelna till i in-vanda förhÅllanden. Och ÅndÅ mottogo makarna underrÅttelsen om förflyttningen frÅn Chile till Sverige med verklig glÅdje. Att Åter fÅ komma till ett gammalt europeiskt kulturland, belÅget nÅra det egna hemlandet, ett rike med lugna politiska förhÅllanden och starka kulturella intressen, ett land, dÅr sir Arthur dessutom fr mÅnga År sedan funnit talrika vÅnner och lÅrt sig förstÅ sprÅket, allt detta hÅlsades naturligtvis med alla största tillfredsstÅllelse. Lady Grant-Duff hoppas Åven hon sÅ smÅningom lÅra sig vÅrt sprÅk för att kunna kÅnna sig riktigt hemma hÅr. Under intrycket av den otvungenhet som prÅglar samvaron med lady Grant-Duff trÅnger sig ovillkorligen den tanke pÅ beskarn, att flickÅren i Mexiko och uppehÅllet i Sydamerikas soldrÅnkta nejder, mÅste ha inverkat pÅ hennes temperament. I sin spontana livlighet gr hon nÅstan intryck av sydlÅndska. Hennes medfödda ÅlskvÅrdhet i förening med glatt humör kommer sÅkert snart att samla en stor och trogen vÅnkrets kring denna char-manta nya vÅrdinna i det engelska legationshotellets vackra salonger.

A. Q.

Millidin FrostsÅr, Kylskador, Kylknlar, Rda spruckna hÅnder o. s. v.

Obs! Marknadens frnÅmsta barnsalva.

Burkar 2: 75, tuber 2: 50, askar 1: — i alla affÅrer. Mot postförskott frÅn **MILLIDINFABRIKEN A.-B., Helsingborg**

Döva och Lomhrda

Hrapparatens ACOUSTICON kan instÅllas till 6 olika styrkegrader. ACOUSTICON brukas av över 500,000 personer. 5 Års garanti. LÅkareerkÅnda. Gratis avprovning. RONUSNING samt i mÅnga fall dövhet botas med ronmassageapparatens MASSACON. Apparaten utlÅnas. Avbetalning inrymmes. Mottagn, varje dag 10—4. A.-B. AKUSTIK, Kungsgatan 31—33 och MalmsskÅllnadsgatan 50, Stockholm. EnsamfrsÅljare fr Sverige. Obs! Landets enda specialaffÅr.

KVINNORNAS PARADNUMMER I ÖSTERRIKE

DR MARIANNE BETH ÄR ÖSTERRIKES FÖRSTA KVINNLIGA ADVOKAT OCH SINA LANDSMANINNORS STOLTHET.

UNDER DE SENASTE ÄREN HAR en framstående kvinnlig jurist, Marianne Beth, allt mer och mer väckt uppmärksamhet i Wienpressen genom sina originella och formfulländade kåserier och juridisk-filosofiska artiklar. Hon har också redan hunnit bli ett slags paradnummer för Österrikes feministiska kretsar, där man länge väntat på en kvinnlig jurist, som i praktiken skulle kunna bevisa kvinnans omstridda juridiska duglighet. Då man även inom fackkretsar i Wien tyckes förknippa hennes namn med stora förhoppningar, väcktes min nyfikenhet och jag beslöt att uppsöka henne i den advokatfirma, där hon i flera år tjänstgjort som »konzipient» d. v. s. ett slags advokat-assistent. Med wienskans medfödda älsk-värdhet tar hon emot och berättar genast hänfört om ett besök i Sverige för några år sedan. Hennes lille pojke hörde också till de österrikiska krigsbarn, vilka i Sverige återvunno hälsa till både kropp och själ.

»För mig var det en tämligen självklar sak, att jag skulle slå mig på juridiska studier», säger dr Beth, »det ligger liksom i blodet i min släkt, där både far och min äldre broder äro advokater.»

På min förfrågan vad som huvudsakligast sysselsätter henne för närvarande, får jag veta, att hon i första hand intresserar sig för alimentationsfrågor och äktenskaps-tvister. Ett utslag av hennes vetenskapligt betonade läggning är hennes utarbetande av ett stort verk om äktenskapslagarna. Även den svenska giftermålsbalken kommer där att få en ingående behandling. Dr. Beth framhåller vilka alldeles speciella svårigheter juristerna i ett katolskt land som Österrike dagligen ha att kämpa med, just med hänsyn till skilsmässor, upphävande av gamla och ingående av nya äktenskap.

Som bekant är ju äktenskapet hos katolikerna ett sakramente. I kejsartidens Österrike kunde katolska makar visserligen skiljas, men fingo ej ingå nytt giftermål såvida

Dr Marianne Beth.

Kvinnliga jurister äro icke längre undantagsföreteelser i Sverige, men i Österrike ser man ännu med förvånade ögon på landets första kvinnliga advokat, d:r Marianne Beth, vars namn är värt att uppmärksammas även utanför Österrikes gränser och som bl. a. uppmanar svenska kvinnor att besöka höstkurserna vid Wiens universitet.

de ej kunde förete särskilt påvligt dekret. I den nya republiken har förfaringssätet förenklats därhän, att magistraten utställer en s. k. dispens för ingående av nytt äktenskap.

Inte utan en viss tillfredsställelse berättar dr. Beth att kvinnorna i de juridiska seminarierna vid Wiens universitet visat sig vara synnerligen duktiga och i stånd att utföra ett strängt logiskt arbete. Först så sent som 1919 öppnade Wiens juridiska fakultät sina portar för kvinnliga studerande och

redan 1925 får landet sin första kvinnliga advokat i Marianne Beth. Ännu så länge har i Österrike ingen kvinna strävat efter domarkallet. Måhända sitter där ännu något av de fördomar kvar, åt vilka Schiller givit uttryck: »Domarevärjan som i mannens hand är en prydnad, blir förhatlig hos en kvinna!» Och dock sakna vi ingalunda bevis för att det för en domare kan falla sig svårt att låta rättvisan ha sin gilla gång, när den anklagade är en kvinna, isynnerhet då hon är ung och fager», säger dr. Beth. »Vi minnas nog lite var mer än en parisisk sensationsprocess slutande med sköna mörderskors absoluta frikännande och även från Wiens domstolar finnes i den vägen ett och annat att förtälja. Då förra året en kvinnlig spion, Mata Hari i Wien, dömdes till döden, förklarade domaren uttryckligt att han trots den anklagades stora skönhet ej kunnat fritaga henne från straffet. Märkvärdigt nog visade sig ingen uppbragt eller ens förvånad över andragandet av en dylik förmildrande omständighet.»

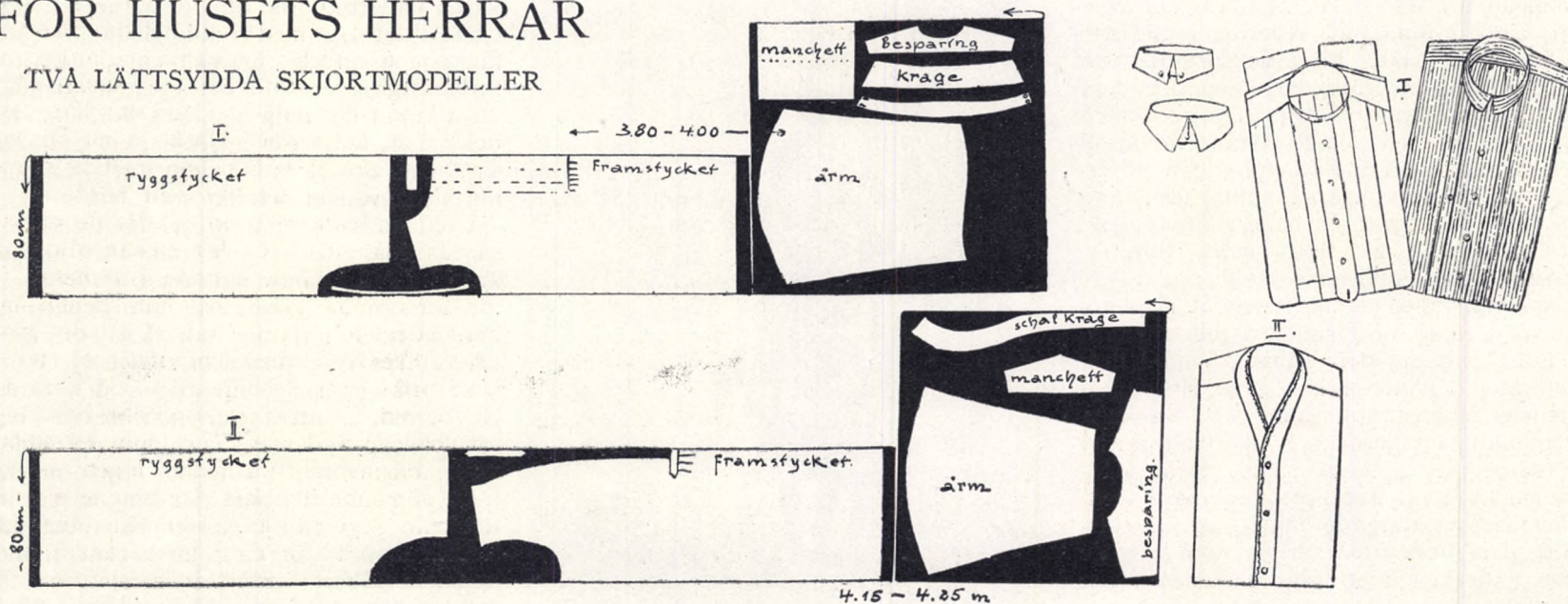
Om de kvinnliga svenska advokatens verksamhet visade sig dr. Beth väl underlättad. »Sverige har ju på många områden blivit till ett föregångsland för Österrike. Ett intimt samarbete mellan dessa länder är ett önskemål hos oss alla härnere. I synnerhet skulle Wiens universitet med uppriktig glädje hälsa en svensk invasion till dess varje höst återkommande internationella högskolekurser. Låt denna vår förhoppning gå vidare, ej minst till de svenska kvinnorna, och säg dem, att de skola bli mottagna med öppna armar av oss alla!»

Den varma blick som beledsagade denna hälsning lät mig förstå, att Österrikes första kvinnliga jurist ej endast är lagparagrafer och lärdom utan även en Evas dotter, besjälad av entusiasm och idealitet — och för visso med hjärtat på rätta stället.

A. Q.

FÖR HUSETS HERRAR

TVA LÄTTSYDDA SKJORTMODELLER

Att sy herrarnas skjortor brukar vara en kvisig fråga, som husmodern helst överlåter åt yrkes-sömmerskan att lösa. Men med tillhjälp av dessa mönster från Stockholms Tillskärareakademi kan

även amatörsömmerskan våga sig på uppgiften. Fig. I visar en dagskjorta i tricoline. Fig. II visar en nattskjorta, som lämpligast sys av mada-polam eller Hollands. Till modellen åtgår 4,15 å

4,25 m. tyg 80—84 cm. brett. Vid beställning bör kragens mått angivas.

Mönster erhållas från Stockholms Tillskärareakademi, Drottninggatan 71 A. Pris pr st. kr. 1:50.

Tårtan

blir enastående läcker och delikat i smaken samt välgräddad och vacker om Ni endast använder

RUMFORD

— det hälsosamma — Bakpulver

GAMMAL KÄRLEK . . . AV AGNETA BERG

PÅ GATAN KOM EN LITEN FLICKA traskande. Det var tidigt på morgonen, och klappandet av hennes trätofflor genljöd ihålligt mellan husraderna. Hon såg inte glad ut, det tunna ansiktet lyste nästan vitt under hatten, en sista spillra av något, som en gång varit en mörkblå sjömanshatt med »Drott» på ett band runt kullen. Nu bar det hela en obestämd gröngrå färgton. Den magra kroppen var iklädd en snusbrun kappa av något lurvigt, men ändock tunt tyg. Det syntes blott alltför väl, att den var omsydd av något gammalt mansplagg och det icke av skickliga händer. Hon var eljest vacker, dragen voro fina, och de stora ögonen glittrade som stjärnor, när hon någon gång såg upp. Nedåt ryggen hängde två ordentliga, mörka flåtor, blänkande efter vattenkamningen och stramt åtdragna från tinningarna.

Om hon ändå sluppit komma i denna avskyvärda gamla kappa till skolan med alla de elaka barnen! Om hon ändå sluppit ifrån hela den hatade staden med sina kalla, dystra gator och allt det främmande, som man mötte för varje steg! På våren hade föräldrarna flyttat från landet, där hon levat i tolv lyckliga barnår, omgiven av skog och sol och med hjärtat fyllt av kärlek till alla djuren. Fattigdomen hade hon aldrig tänkt på, men nu ropade den med dubbel tydlighet ur alla vrår av hemmet, det torftiga hemmet på nedre botten i ett gårdshus, där aldrig solen förjagade fuktigheten, och där stora, otäcka råttor sprungo utanför fönstren. Här kände hon det, som om hjärtat värkte sönder av längtan tillbaka till landet och skam över fattigdomen och eländet. De jämna barn, som skockade sig omkring henne, då hon någon gång vågade sig utanför porten, betraktade henne med stadsbarns fräcka kritik och diskuterade öppet hennes kläder och utseende. Och hon flydde från dem, sårad och beklämd, och satte sig tyst i ett hörn av vardagsrummet med sina böcker.

Nu hade omsider hösten kommit, och nu måste hon börja skolan här och dagligen vara tillsammans med de hjärtlösa, nyfikna kamraterna. Hon snyftade till, och betyget från landsskolan i hennes hand darade krampaktigt.

En stund senare stod hon i en bullrande flock gossar och flickor på skolgården. En lång flicka i röd klänning och guldmedaljong med en pärla i på bröstet stötte ovarsamt till henne, så att hon miste fotfäste, och detta framkallade en stormande skrattsalva. Den långa flickan såg viktig ut, hon pratade mycket och svängde med en tjock, rosettprydd flåta, men hon hade fula stora öron, och det konstaterade lilla Inga med tillfredsställelse.

Till råga på allt blev hon placerad i samma pulpet som den långa i den röda klänningen. Hon hette Elsa, var dotter till en lokomotivförare och behandlade Inga nedlåtande.

De första dagarna voro provande, Inga vågade ej svara, då läraren tilltalade henne, utan satt tyst, blodröd i ansiktet och med nedslagna ögon, men hon kände hur de andra vände sig om och fnissande be-

Uppväxtårens enkla och rörande romantik, knoppar som falla utan att någonsin slå ut i blom, är motivet i denna novell.

traktade henne. Läraren blev otålig och förebrådde henne; en dag beskyllde han hennes förre lärare för att ha givit henne för höga betyg, hon kunde ju ingenting. Detta var dock för svårt, och på hemvägen grät hon hopplöshetens bittra tårar. Då hörde hon plötsligt någon säga bakom sig: »Äsch, tjut inte så förbaskat, han är nog marig, när han skäller, men egentligen är han väldigt hyggelig. Du ska' inte vara så där blyg; jäntor är så fåniga, antingen är di så malliga som den där Elsa Pålsson, eller också bleksiktiga som du. Varsågod!» — och med det hade hon en ask Pixpastiller i handen och såg genom tårarna ett par mycket blå ögon och en fräknig näsa under en sönderbruten mösskärm. »Tack, men —» »Tjut nu inte mer!» sade pojken barskt, vände på klacken och hade förfärligt bråttom därifrån. Han visslade Putte så gräsligt falskt, medan han balanserade i väg på borgmästarstenarna, att det kom ett litet muntert drag kring munnen på Inga. Pix är också trösterikt, och vid hemkomsten var det väldigt svårt att låta bli att tala om händelsen för mor. Men det tordes hon inte.

På kvällen satt Inga med sin geografibok och försökte lära sig, att Mississippi är Nordamerikas största flod och flyter ut i Mexikanska bukten, men om och om igen kom för henne bilden av den fräkniga gossen med de blå ögonen. De sutto så lustigt snett, det såg ut som om han skrattade jämmt, men det gjorde han inte. Undra vad han heter? Hon erinrade sig honom inte alls från skolan, men en dag på sommaren hade hon sett honom på en köttvagn, tillhörig en slaktare, som kallades Korva-Person. Så fick gossen i hennes tankar namnet Korva-Perssons pojke.

En dag mitt under lektionen vände sig Sture, som gossen hette, helt om och såg på Inga med sina klara, skrattande ögon. Inga blev varm genom hela kroppen, men vände ej bort blicken, förrän rodnaden gjorde henne yr och ögonen tårades. Sedan satt hon i spänd väntan på att han åter skulle vända sig om, och det gjorde han också, men nu var inte blicken så djärv längre. Det var små hastiga blinkar bortåt hennes plats, men det var tillräckligt för att Elsa, den högmodiga kamraten, skulle se det och knuffa henne i sidan: »Ser du, vad Sture flirtar med dig?» Inga blev ursinnig, men det gav henne en viss hemlig belåtenhetskänsla, dels att Elsa verkligen såg det och dels att hon, denna fina flicka med spetsiga naglar och lackskor, sade flirta med i.

Det hände några gånger, att Sture och Inga fingo sällskap på gatan, inte för att de egentligen bodde åt samma håll, hans hem låg i motsatta ändan av staden, men han hade ärenden att uträtta åt sin far, sade han. Då bjöd han på choklad och starka pastiller. Inga älskade mest pastillerna, och hon åt tyst och glupskt, me-

dan han gick bredvid och visslade och spottade och sparkade till stenar och tomma konservburkar. Ibland gingo de likom av glömska för långt, och då fick Inga bannor av modern, när hon kom hem. Men det gjorde henne ingenting, hon kände inom sig en stor glädje och en lugn lyckoförnimmelse, som förgyllde hennes trista tillvaro. När hon satt hopkrupen i sitt hörn med läxböckerna, kunde hon knipa ihop ögonen och se Sture framför sig, och då viskade hon, som för att höra, hur det lät, och med teatralisk betoning: »Jag älskar dig, jag älskar dig.»

En gång på våren, då hon legat sjuk och åter kom till skolan, fann hon i sin pulpet ett chokladhjärta med silkespapper omkring. Utan att se på Sture, kände hon hur han tittade på henne, och hennes hjärta svällde av stolthet över att vara föremål för denna dyrkan. Den första aningen av kvinnans kalla egoism for genom hennes själ.

En annan gång kommo några gossar rusande mot henne efter en rast och ropade: »Vet du vad det betyder: ich liebe dich? Jag älskar dig.» Utan att ha förstätt meningen med det hela satte hon sig i sin pulpet och fann, då hon öppnade locket, en lapp varpå det stod med stora, präntade bokstäver: Ich liebe dich. Det snurrade runt för henne, hon blev torr i munnen och klabbig om händerna, och det dröjde länge, innan hon vågade lägga ned locket igen och höja huvudet.

På kvällen visslade någon utanför fönstret. Inga tittade ut och fick syn på Sture, som stod i portgången och såg mycket syselsatt ut med klacken på sin ena sko. Inga hämtade en stor nyckel hängande vid en träbit, tog på sig den snusbruna kappan och gick ut. »Vad gör du?» frågade hon och stod och svängde med nyckeln som med en harskramla. »Hör du,» började han, »ja, — det var egentligen ingenting —, du är väl inte ilsken på mig för det jag skrev? Det stod så på det där chokladhjärtat också, men det såg du inte.» Hon tittade ned och rodnade, och hjärtat slog hårt. »Nej, jag är inte ond — jo, för resten, jag tycker inte du skulle tålat om det för de andra pojkarna.» »Jamen, vi hade slagit vad om vem som skulle våga lägga det i din pulpet.» Med ens blev hon kall, stolt, avvisande. »Jaså, ja nu får jag visst gå,» och så styrde hon med hög buret huvud kosan dit där nyckeln hörde.

I skolan lekte man boll under de vackra vårdagarna, och det blev nästan alltid så, att Sture och Inga kommo i närheten av varandra. En gång tog han henne om handleden och klämde till, så att det gjorde mycket ont, men hon drog ej undan sin hand och sade ingenting. Så kom avslutningen, inte som den befrielse hon längtat efter förra hösten utan som en smärtsam skilsmässa. Nu fanns ingen möjlighet längre att få råkas, åtminstone ej utan att man sagt något därom. En lång månad gick utan att de sågo varandra, men så en kväll stod Sture åter i porten. Nu gick han rakt på saken. Visserligen vågade han ej se på Inga, men med 14-åringens hela målbrottsmanlighet i stämman

(Forts. sid. 766.)

Tiden är inne att tänka på Sommarklänningar och Sommargardiner

Begär prover på våra slitstarka, ljus- och tvättäkta tyger. Preciserat godhetsfullt vad som önskas.

KONSTFLITEN, G:la Höskolan, Göteborg.

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid

A.-B. NYABLÅ HAND

Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen. Liljeh. 23.

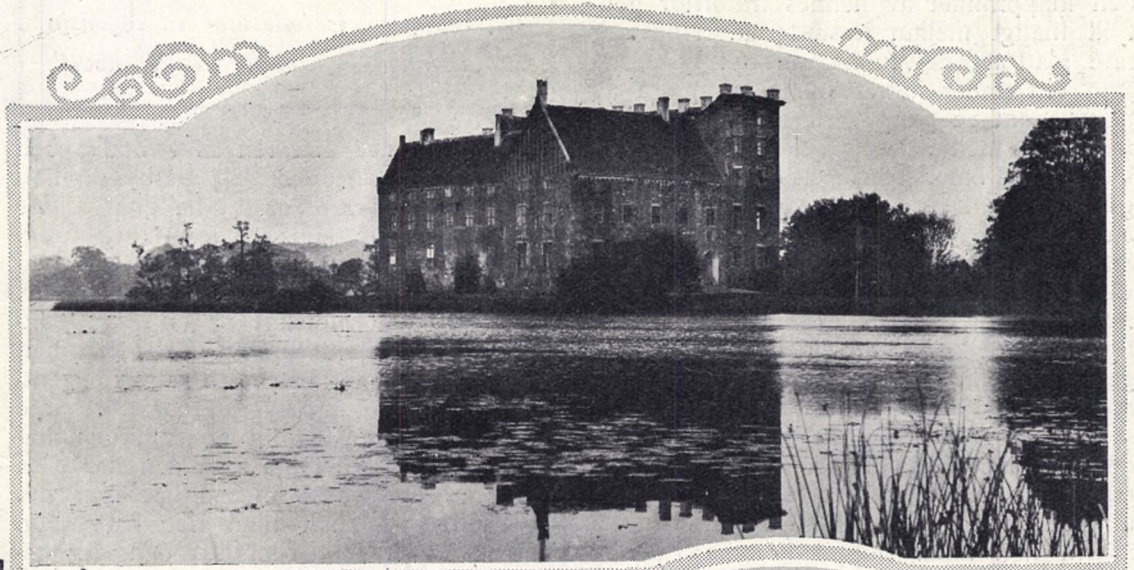
BUTIKER: Hölländaregatan 13, Tel. Norr 46 33; Birger Jarlsgratan 7, Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2, Tel. Sö. 334 39; Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Wulhjalts, Skolvägen, Ålfsjö.

DEN GAMLA SLOTTSFRUN PÅ SVANEHOLM

Grevinnan Mathilde Hallenborg som ung fru i Marstrand 1862.

Det skånska slottet Svaneholm och dess slottsfru är denna gång föremål för vårt besök. Skuggorna från en svunnen tid möta oss här i en stolt borg, dit den nya tiden ännu icke trängt.

Svaneholms slott med svandammen. På 400 år ha inga ändringar av slottets exteriör företagits.

Grevinnan Hallenborg vid flygeln. Taget på 90-årsdagen förra året.

Svaneholms slott. Femvåningskomplexet i förgrunden tillbyggdes på 1600-talet, troligen efter venetianskt mönster. Den äldre delen av slottet t. v. är från 1500-talet.

PÅ DEN STILLA OCH SOLIGA BY-gatan utanför Skurups stationshus väntar ett ekipage förspänt med två eldiga hästar. Solskenet glittrar i seldonens silverbeslag och i kronan på vagnsdörren och från en himmelshög kuskbock gör en livréklädd kusk honnör med piskan.

Svaneholm? frågar gästen.

Ja, svarar den livréklädde. Och så bär det iväg framåt den knaggliga gatan.

Husen glida förbi, långsamt tycker den som är van vid en modern tids jäkt, men lutar man sig åt fönstret ser man att hästarna springa. Vi köra framåt den breda skånska landsvägen.

Efter en stund rullar vagnen med ett dovt ljud genom det låga stensatta portvalvet som leder in till borggården i Svaneholms slott.

Och alltmera levande stiger en gången tid upp för den som kommit att mana fram skuggorna på Svaneholm.

*

Nära den nuvarande köpingen Skurup på skånska slätten låg en gång ett slott med samma namn. Det var uppfört under medeltiden men när det på 1500-talet kom i riddar Mauritz Sparres ägo (av den danska Sparre-släkten) revs det ner för att flyttas och av den första borgens tegel och sten byggdes en ny borg på en holme i Svansjön. Det nya slottet omgavs på tre sidor av Svansjön och på den fjärde grävdes

en vallgrav. Nu är vallgraven igenfylld men Svaneholm speglar ännu sina murar i Svansjöns vatten. Av de vita svanarna som givit sjön dess namn lever ännu ett ensamt par i vassen.

Få byggnader göra ett så romantiskt och hemlighetsfullt intryck som detta gamla slott, som står så mäktigt och tungt mot en ljus sommarhimmel.

När vagnen svänger framför trappan inne på den trånga borggården står en smal, svartklädd dam i dörrskuggan för att välkomna. Det är grevinnan Hallenborgs dotter, fru Ebba v. Horn som godhetsfullt åtagit sig att vara ciceron.

Hon visar slottet från källare till vind. Hon går före utför breda stentrappor, där man solblind får famla efter väggarna för att inte störta ner. Nere i våningen utmed jordytan ligga fångelserna, två celler med tjocka, små ekdörrar. Från en av cellerna har en smal trappa lett ännu längre ner till en underjordisk håla, där varken sol eller måne lyste. Alldeles bredvid fångelserna så att man skulle kunna ha utkik på celldörrarna ligger »borgstugan» där borgens folk brukade samlas. Den användes till vedbod nu, men det vitrappade takvalvet är oförändrat och fönstret i den metertjocka muren är lika litet som förr. I borgstugan sutto väpnare och svenner, värmdes sig vid elden, lagade sina bågar, slipade små yxor, blankade sin herres sköld och brynja. Där

åt man vid det grovtimrade furubordet och sov på bänkarna runt bordet.

En smal vindeltrappa i väggen förde upp till riddarsalen, och stiga vi ännu högre upp komma vi till skyttegången. Där ser man två rader skottgluggar snett riktade nedåt så att man kunde skjuta på fienden eller hålla kokande beck och lut över honom.

Men lugnare tider följde. När den siste danske Sparren dog 1601 tillföll borgen den rika jungfrun Ingeborg Bilde. Efter henne kom det till en Gyllenstierna och det var dennes sonson Axel Gyllenstierna som lät bygga till den stora flygeln i romersk barock, som nu ger slottet ett så egendomligt utseende.

Sedan följde en tid då »två herrskap» bebodde slottet, ett svenskt, Coyet, och ett danskt, Juel. De residerade i var sin halva av det stora huset och gjorde ibland visit hos varandra.

Då körde ekipaget fram till den svenska sidan, hämtade där »det svenska herrskapet» gjorde med någon svårighet en elegant sväng på den trånga borggården och höll framför den danska sidan. »Det danska herrskapet» återgäldade sedan på samma omständliga sätt visiten. Denne herre Juel föraktade inte spirituosa, som förstas därav att han kunde ta 63 supar på en dag utan att det bekom honom något, efter

(Forts. sid. 768.)

FRÅN HARPAN TILL SKRIVMASKINEN

KVINNLIGA ATTRIBUT GENOM TIDERNA

Jan Steen: Musikläraren. Den unga damen vid spinnetten har med sitt tafatt älskliga leende säkert mycket av den naivitet som i alla tider — utom möjligen vår egen — ansetts så klädsam för unga flickor.

Velasquez: Stolt i medvetandet av sitt blåa blod är den sköna spanjorskan med solfjädern, en utmärkt representant för spansk grandezza.

Bärenzen: Familjebild. Spinnrocken har av ålder varit gamla och unga kvinnors sysselsättning.

Den levnadsglada maskinskriverskan av i dag ser inte ut att finna sitt arbete tungt.

Gainsborough: The Countess of Lincoln. Aristokrat uti fingerspetsarna är det intryck hon ger, den högborna konstnärinna, som här trakterar det urgamla strängaspelet.

HUR SKALL MAN PLACERA SINA Händer, utan att verka tafatt, bäst komma åt att visa dem om de äro vackra och dölja dem, om de äro fula — se där en brännande kvinnofråga sekler före kvinnorörelsen. Olika tider och länder ha också kommit med de mest olika lösningar. Forntidens nordiska kvinna lutad över sin slända och vid bransans flammande sken lyssnande till Havamals livsvisdom eller bardens sånger om starka mäns bragder, tänkte troligen själv bra litet på hur klädsam

(Forts. sid. 768.)

Van der Meer: Spetsknypperskan. En förtjusande bild av huslig flit.

Svenskan som rensade London.

(Forts. fr. sid. 757.)

van inom det nybildade County Council. Därför hade hon förvärvat av varmt intresse besjälade medhjälpare i filantropiskt stämde överklasskretsar. Den oförskräkta svenska ryckte alla med sig tack vare sin envist oböjliga tro på vad som alla andra syntes anse för omöjligt. Det är kanske hennes ära mer än någon annans att Ratcliffe Highway så fort försvann.

Om man överblickar fru Agnes Welins verksamhet möter man henne i åtskilliga personifieringar. Man ser henne först som en av tro upptänd flicka som trotsande hot och faror går innanför dörrarna till Ratcliffe Highway's nästen för att frälsa själ för själ — det bör tilläggas — kanske framför allt för att rädda portmonä efter portmonä, plånbok efter plånbok. Det fanns helt visst från början i hennes väsen en sublim förening av sjudande abstrakt troskraft och skarp och vaken vardaglig praktiskhet av det sällsynta slag som gör underverk möjliga. Hon var icke blott en svärmisk kristen. Hon var av annat virke än flertalet av de välmenande societetsfigurer som stego ned i Eastend's undervärld ledda av mindre djupt respektabla motiv än ett hänsynslöst allvarligt världsförbättrarnit. Hon ådagalade måhända starkast sin överlägsenhet i den organisatoriska talang som hon avslöjade, då hon steg för steg lockade med sig ledande män inom den främmande storstadens styrande förvaltning på den bana hon självständigt utstakat. Där har man henne i två skepnader. I den tredje återfinnes hon som vinddrivna gestalters moderliga beskyddarinna på hemmet vid West India Dock Road. Under årens lopp har fru Welin tillvaratagit och till skandinaviska sjömäns anhöriga i otaliga småposter hemsänt ett belopp som sammanlagt uppgår till omkring elva millioner kronor. Hon håller av sina sjömän liksom de hålla av henne. Men det har säkerligen långt ifrån alltid varit ett lättböjt och beskedligt människomaterial som hon haft att arbeta med. Här ha ofta kraftiga don. Fru Welin är också förmodligen en av de mest genuina representanter för vad som brukar kallas »gamla stammen» som vår bleka tid äger kvar.

KORAX.

Gammal kärlek ...

(Forts. fr. sid. 763.)

bad han henne komma ut ett slag i rönnebärshagen utanför staden. Inga nickade blott, kastade en rädd blick mot fönstren och skyndade ut genom porten.

En stund gingo de tysta, men så sade Sture: »Jag skall följa med en båt till England i övermorgon. De vill att jag skall bli sjöman.» »Jaså, så roligt för dig. El-

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. Idun uppl. B.
Helt år 15:— Helt år 17: 50
Halvt år 8:— Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 Kvartal 4: 75

Förtjust över resultatet blir var och en, som vårdar sin hy med

FARENA CRÈME

Den förekommer och botar hudrodnad, finnar och hudsvårigheter samt håller huden sammetslen och mjuk och utgör dessutom ett utmärkt underlag för puder.

NAMNET GAHNS ÄR EN GARANTI FÖR FÖRSTKÄLLSST FÄBRIKAT

Drott

Giv henne ett sådant!

Drott är garantimärket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur. Ankarverk, 15 rubiner, 14 o. 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt ciselerade. Drottarmbandsuren finnas också i guldbelagda boetter, 10 års garanti, moaré ell. fjädrande armband.

Väl sorterade urmakare lämna närm. upplysningar om DROTT.

A.B. PER PERSSONS STICKMASKINER

överglänsa alla andra fabrikat.

Svenskt arbete. Svenskt material.
30 års erfarenhet. 20 års garanti.
Säljas på bekväma avbetaln.-villkor till sänkta priser.

A.-B. PER PERSSONS VÄF- och STICKMASKIN
Fack 517. Stockholm 1.

Togal

Vid Gikt Reumatism Ischias Influensa Huvudvärk Nervsmärtor

användes TOGAL med snabb och säker verkan även i hårdnackade fall och utan skadligt inflytande på mage och tarm.

Smärtorna försvinna omedelbart, och urinsyran utskiljes starkt ur kroppen. Togaltabletter finnas å alla apotek till Kr. 2.40 och Kr. 0.90 pr glas.

Hygien i hemmet — hälsans bevarande

ernås säkrast genom att fernissa golven med

Beckers Linoleumfernissa

Säljes hos alla färghandlare.

- Steinway & Sons -

Lundholms Pianomagasin

Stockholm
Jakobbergsgatan 39

Göteborg Malmö

KÖP OLOF ASKLUNDS BRÖD DET ÄR BAS!

Fyrtornets Konserver

för smörgåsbordet

rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås.
FYRTORNETS SARDINER,
KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja.
APTITBITAR, VINGASILL i dill.

Fyrtornets märke garanterar högsta kval. Tillse att "Fyrtornet" finnes.

Springmadrasser

för alla ligg- o. sittplatser.

Bildynor - Stålmöbler

Bord, Stolar och Taburetter. Försäljes genom herrens Järn- och Möbelhandl. eller direkt från fabriken. Landets äldsta fabrik i branschen. Illustrer. priskurant franco.

SKAND. SÄNGRESÄRFABRIKEN
Tel. 344. KÄRLSTAD. Tel. 344.

Färga svart

med

Hemfärgen Härkans Reformsvart

Att färga ett felfritt svart är ej så lätt, men med Härkans Reformsvart får Ni alltid den riktiga djupa och rena svärtan.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

PHOSPHO-ENERGON-PILLER

Förordas av läkare vid allmän svaghet, nervositet, överanstängning och jömnlöshet.

SALIAS ENDAST I APOTEK

Den som föredrager smärt, slank figur

i stället för en tung, fet kropp, dricker som morgondryck och vid måltiden, ett glas av den välsmakande, pärlande drycken Exogen. Pris pr helburk kr. 2,50. (Motsv. ca 50 dricksglas Exogen-vatten.) Säljes på Apotek och i Kemikalieaffärer.

Finns Exogen ej på Eder ort, exp. två burkar fraktfritt mot postförskott från

EXOGEN MANUFACTURING. — Stockholm —

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspännare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås. Rikstelefon 10 28. Exp. till landsorten mot postförskott.

Strumpstoppning med maskin.

En nyuppfunnen billig och praktisk hastighetsstoppare som envar bör förskaffa sig.

En firma i Malmö har nyligen utsläppt i marknaden en liten praktisk apparat, benämnd "Stickstrumpan", för stoppning av strumpor, trikåvaror, linne och vävnader av alla slag.

"Stickstrumpan" är genom sitt kvalitetsarbete en för varje hushåll oumbärlig, praktisk o. oöverträfflig artikel.

Under det att förr stoppning av strumpor och uppbyggnad av linne ofta för husmodern var ett mödosamt och besvärligt arbete, blir det numera med hjälp av hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ett rent nöje. Det arbete, som förr tog timalt i anspråk, utträttas med hjälp av "Stickstrumpan" på några få minuter. Handhavandet av apparaten är så lekande lätt att var och en genast kan påbörja att arbeta med densamma. Varje litet barn, ja, t. o. m. personer med svaga ögon äro i stånd att med hjälp av "Stickstrumpan" utföra det finaste arbete. Apparaten fördelar och den tidsbesparing som uppstår genom användandet av densamma kan icke nog framhållas. Den med apparaten utförda, regelbundna vävninngen kan omöjligt jämföras med ett för hand utfört arbete. Det besvärliga och tidsödande handarbetet bortfaller om Ni använder Eder av "Stickstrumpan". Hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ägnar sig för all slags stoppning, från finaste linne till de grövsta yllestrumpor. Gammalt upprepsgarn kan användas lika gott som nytt.

"Stickstrumpan" inbesparar tid, arbete och pengar och bör ej saknas i något hem.

Apparaten, väl emballerad och försedd med påbörjat provarbete samt utförlig bruksanvisning, erhålles för det billiga priset av kronor 3:90 plus frakt, och råda vi envar som ännu ej förskaffat sig densamma att genast tillskicka fabrikannten Adressen är endast Sydsvenska Maskinimporten, Avd. 12, Malmö.

Firman antager även agenter å alla platser mot hög provision och fast lön. (Annons.)

ler är du rädd för sjön?» »Asch, nej, men det är andra saker, som inte är så roliga, att resa från den här staden och sådant.» Lång tystnad. De ha hunnit fram till rönnebärshagen och Inga har satt sig på en stubbe. Sture står framför henne och tittar på sina brunbrända händer. Inga tänker på de berättelser om sjömän hon läst, om hur de skilts från sin älskade och sorgligen omkommit på det vilda havet. Hennes hjärta är vekt, men hon är ung och skäms för att visa det. Så rycker hon plötsligt till vid att han bryskt säger: »Vad säger du om det här då? Jag kanske aldrig kommer tillbaka.» »Nej.» »Bryr du dig inte alls om det då?» »Jo-o.» »Ja, för du tror väl inte, att jag bara gått här och skojat hela tiden.» Då får hon mod och räcker fram sin hand. Han griper den och kysser den, alla fingertopparna, en och en, om och om igen. Men det är allt. Om en stund vandra de hemåt igen, tysta och modstulna med sänkta huvuden.

På natten gråter Inga, inte länge, ty sömnen överraskar henne. Men nästa morgon sitter taggen i hjärtat och gnager. Hon ångrar, att hon inte sagt mera åt honom, att hon inte lagat så att han kysst henne, innan han for, utan blott hennes hand. Hon betraktar förundrad handen. Den är inte vacker, kall och röd och med fula naglar. Han var så blyg, han hade säkert inte vågat, utan väntade att hon skulle räckt honom sina läppar.

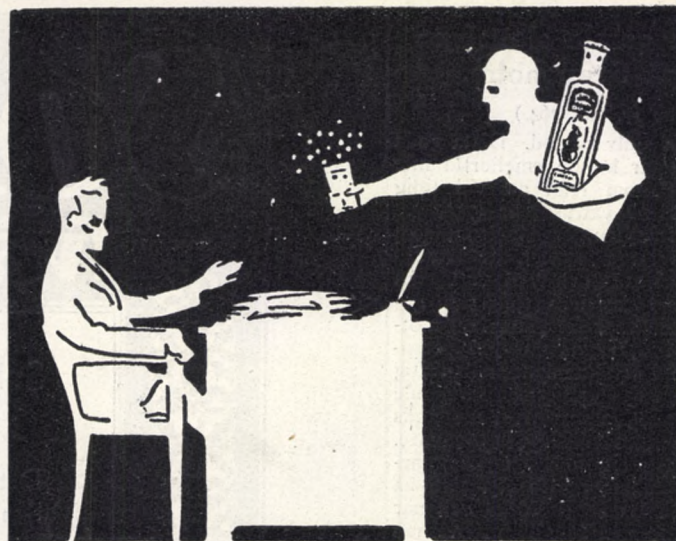
En tid efteråt fick Inga ett brev från Sture, där han skrev, att han hade det bra. Han skröt litet med sina sjömansbragder och talte vitt och brett om England. Men i slutet av brevet stod ett par rader, som Inga uppskattade mer än allt det andra. Det var det första kärleksbrev hon fått, tyckte hon. Där stod: »Jag undrar, om du tänker på mig ibland. Jag saknar dig väldigt mycket, när jag kommer hem, skall jag tala med dig om en del saker. Nu är jag rätt ledsen, vi hör nog ihop, och det känns svårt med skilsmässan.»

Inga grät även över brevet och bar det vid sitt hjärta en tid, men så småningom tyckte hon det var löjligt, och så var hon rädd, att mor skulle få tag i det, när hon klädde av sig på kvällen. Så lade hon det i en låda och läste det ibland, men fann det ganska tamt. Och så tänkte hon inte mer så ofta på Sture.

Tio år senare kom Inga till sin barnomsstad som skådespelerska. Man skulle i förbifarten även ge en föreställning i den lilla staden, och Inga var ganska intresserad av att återse vänner och kamrater, som stannat kvar där och inte haft samma lycka som hon att komma ut och upp i världen.

Vid järnvägsstationen skyndade en ung man i stadshotellets uniform emot henne och tog hand om hennes gepäck. Hon tyckte han såg underligt bekant ut, och hon följde honom tankfull, undrande vilken av hennes skolkamrater det kunde vara. Han påminde om en gosse, som hette Ture eller Sture eller något sådant.

När bäraren satt ned hennes väskor på hotellrummet, stod han kvar, röd i ansiktet och mycket besvärad. »Känner inte fröken igen mig? Jag är Sture, som gick till sjöss. När jag kom hem igen, hade fröken rest härifrån.» »Jaså, jag tyckte nog jag kände igen er. Tack så mycket,» och så räckte hon honom en krona och nickade vänligt och kallt. Han såg ett ögonblick på hennes vackra, leende ansikte med ett uttryck i ögonen som en pinad hund. Så gick han, och Inga började gnolande på en schlager packa upp sina kläder till aftonens föreställning.

Dåsighet och Olust

Är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter som måste rensas bort.

Fruksalt-Samarin renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdriver den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna. Fruksalt-Samarin utför en grundlig invärtes rengöring vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka Fruksalt-Samarin. Pris pr fl. kr. 2,50 säljes å apotek hos Drog- och Färghandlare m. fl.

CEDERROTHS TEKN. FABRIK - STOCKHOLM

TANDBORSTEN i den gula asken

OBS! Trä- & Sidenarmatur

GERDA LINDSKOG
Mästersamuelsgat. 11, Sthlm.
Tel. N. 236 00.

Speciallitet:
Golvlampor från kr. 39:50

Beställningar mottagas. Stilfullt, förstklassigt arbete. Egna tillverkningar.

FÖR DEN NYFÖDDE. Komplet, fänsydd utstyrel. Extra elegant 15 kr., samt Kr. 10. Mjukt, tvättstarkt kvalitetstyg. Mönster å beskr. på begäran medf. Idealisk, handsydd bärmantel 5 kr. Fru Caspersson, Örebro I.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM
Originalflaskor om 500 gram. Fås å alla apotek. Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Ottomaner en bädd kr. 75. två bäddar kr. 100. Chaslonger kr. 28. Ekmöbler, Skinnmöbler, Sängkläder fraktfritt. Begär katalog. Danielssons Verkstad, Huddinge. (Etabl. 1895.)

Den gamla slottsfrun på Svaneholm.

(Forts. fr. sid. 764.)

vad han själv påstod. Detta goda antal supar kunde emellertid inte rädda honom från att vid tidig ålder dö av vattusot år 1750.

Friherre Rutger Maclean, som 1782 övertog slottet, är Svaneholms stolthet och med skäl. Han var den förste i Sverige, som genomförde enskiftet. När han mottog godset, fanns där 700 personer i nöd och elände, när han dog efter en välsignelsebringande verksamhet, fanns på hans gods mer än 1,500 välbärgade invånare.

En Bennet och en kammarherre Hallenborg till Rydgård ha efter Maclean ägt slottet och när kammarherren lade ihop sina ögon flyttade hans son till Svaneholm med sin unga hustru Mathilde, född grevinna Sparre av Söfdeborg.

Grevinnan Mathilde Hallenborg är nu fyllda 91 år, men ser ut som några och femtio. Hennes musikaliska intresse är alltjämt stort. Grevinnan spelar exempelvis fortfarande piano. Musiken håller mig uppe, förklarar hon själv. Med en sällsynt djup och fyllig röst talar grevinnan långsamt och på sitt välvärdade språk om gamla tider. Det är ett nöje att lyssna till denna välskolade röst.

Hennes far var landshövding i Norrland.

Sin ungdom, från 3 till 17 år tillbringade hon i Stockholm. När hon gifte sig, flyttade hon till Rydgård, som tillhörde hennes man, och sedan svärfadern dog, har hon bott på Svaneholm. När hon blev änka ägnade hon sig mer än någonsin åt sin kära musik som för henne betydelsefullt så mycket. Ryktet om grevinnans musikaliska begåvning och intresse trängde vida och på Svaneholm samlades mycket av vad Sverige och utlandet ägde bäst av konstnärer på detta område.

Grevinnan Hallenborg är också känd för sin godhet. Hon, som själv levat ett rikt liv fyllt av både sorg och glädje, har förvärvat sig den överlägsenhet över andra som röjer sig i förmågan att vara god. I hennes ansiktsdrag och i några snabba leenden skymtar en både värdig och vek själ.

Länge efter det man lämnat Svaneholm minns man henne sådana hon satt där blid och värdig i sin stol med en fönstergardin och en vårhimmel till bakgrund. Tyst ruvar slottet vid sjön på sina minnen. Tyst sitter grevin-

nan Hallenborg vid fönstret i sin salong. Men hon ser inte mycket utåt. Utsikten är ju densamma sedan 65 år tillbaka. Hon ser inåt. Slottet och hon ha blivit ett. I. B—d.

Från harpan till skrivmaskinen.

(Forts. fr. sid. 765.)

hennes sysselsättning var. Och omedvetenheten ökade hennes charm.

Lika omedveten men kanske inte alltid lika charmfull var 1400-talets nederländska sed att vid

högtidliga tillfällen placera händerna på den stora kudde, som under klänningen applicerades på magen.

Annorlunda ställde sig saken för de unga skönhetererna vid burgundiska och italienska furstehoven. Här fordrade latinsk formkänsla, att man med livliga gester, fulla av grace och grandezza skulle illustrera det poetiska ordsvall, som hänförde de lyssnande beundrarna. Eller också lät man händerna leka över lutans strängar — en talang, som sedan mitten av 1400-talet var nästan lika obligatorisk för stolts jungfrur som pianospelningen för vår tids äldre generation.

Vid Ludvig XIV:s hov, där så många av ännu bestående societetsleder skapades, infördes solfjäders, en ursprungligen orientalsk uppfinning, framtvungen av tropikernas hetta. I olika former — av siden, spänt över elfenben, av papper med teckningar av betydande konstnärer och på de yttersta av dessa dagar av plymer — har den stått sig till den dag idag är. Den var ett utsökt ackompanjemang till en sirlig konversation, och vad skulle de icke löjliga preciöserna taga sig till utan en sådan där liten tingest att till hälften dölja den rodnad, kavaljerernas alltför tydliga förklaringar framlockade? Solfjäders

popularitet tilltog under hela 1700-talet, den var väl hos oss mest i bruk vid Tjusarkungens hov.

Där sutto också de damer, som vid assembléerna ej voro upptagna vid spelborden, och broderade på bage. Man får hoppas att flertalet voro mer roade därav än den vackra fru Schröderheim, som förklarade, att hon vid sådana tillfällen fick anstränga sig till det yttersta att dölja sina gaspningar och bara längtade, att uppbrottets timma skulle slå.

Hemma i de borgerliga familjerna var man väl gladare åt broderiet och sybågen, åtminstone, när döttrarnas fästmän ritade mönstren, och då och då föll i extas över hur ypperligt deras anvisningar följdes. Var man trött på sybågen, tog man till knypeldynan, det gamla Vadstena-arvet, som fyllt så många flitiga och kunniga kvinnors hela liv med arbets- och skönhetsglädje.

Med Ossians sångers utgivande upplevde harpan en ny renässans. Hänfödda och lagom melankoliska — vemodet var modeparoll — läto romantikens damer sina händer glida över de gamla bardernas instrument. Den musikaliska njutningen var kanske inte alltid huvudsaken, om man nu får tro den samtida, som förklarade, att det viktigaste för att lära sig spela harpa var att ha vackra armar. De mer musikaliska föredrogo nog fortfarande spinetten, som ända från mitten av 1600-talet var det vanligaste instrumentet i alla musikintresserade hem, ända tills den utbyttes mot pianot.

Därmed äro vi inne på vår egen tid. Att spela piano var för bara 20—30 år sedan lika viktigt för en familjeflicka som att läsa och skriva. Ibland nästan viktigare. En uppfattning, som nu till stor saknad för mängden är på väg att alldeles försvinna. Men hur skulle hon också hinna ägna sig åt spelning, den allra modärnaste unga damen, som — gift eller ogift — rik eller fattig till varje pris vill vara självständig, oberoende, i stånd att ur själv förvärvat kassa betala sin quick-lunch, sin biografbiljett och sin Madeleine & Madeleine-toalett?

Är hon inte musikalisk nog att uppträda på estraden eller — eller artistisk nog att ägna sig åt målning och konstslöjd, väljer hon därför skrivmaskinen, det vapen, som fortast ger henne den eftertraktade positionen som självförsörjande. Det är emellertid inte så många, som på den vägen nå

(Forts. sid. 771.)

Solidar

Tvätt-Extrakt

Solidar är den verksamma hjälpen i hushållet.

Det tvålrika, för oljemålning oskadliga Solidar är oöverträffat vid rengöring av dörrar, fönster, paneler, möbler och golv. Se bruksanvisningarna. Märk noga priserna:

52 öre pr 1/1- och 27 öre pr 1/2-paket och att dessa innehålla minst resp. 80 och 160 gr. torr tvål pr paket.

**DUNTÄCKEN
MADRASSER**

göra sängkammaren till ett Paradis

**J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG**
Täckfabrik Fjäderränseri

Livförsäkra EDER

SVEA

HUVUDKONTOR: GÖTEBORG V. HAMNGATAN 3

AVDELNINGSKONTOR: STOCKHOLM DROTTNINGGATAN 19

OMBUD PÅ ALLA STÖRRE PLATSER

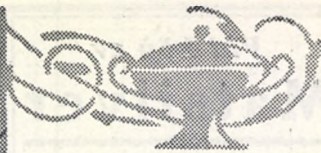
**NOGIBOL FOTSALT
I FOTBADET**

osviktligt medel mot
ÖMMA FÖTTER

Överdriven svettutdunstning och dess obehag lindras genom inpuddring av armhålor och fötter med

BOREOL ARMPUDER

KUVERTNYSILVER

NICKELFABRIKS A-B. GOTTFRID CARLSSON
ESKILSTUNA

Våra kuvertartiklar äro sedan 30 år erkända såsom varande bland marknadens förnämsta.

A LA DAUBER.

Kalla rätter höra speciellt sommarmånaderna till, och bland dessa intager a la dauben en plats av hög rang. Den kan tillagas i en mängd storlekar och former från de minsta små garneringsartiklar till hela fåglar i gelé, och kan innehålla de mest olikartade beståndsdelar. Det utmärkande för denna rätt är, att det kokta födoämnet är inlagt i gelé och serveras kallt.

A la dauben kan försvara sin plats såväl bland bordets finesser som i vardagens matsedlar. I förra fallet är huvudvillkoret att beståndsdelarna väljas med största urskilning, och att geléet är blänkande klart. Om sedan ett omsorgsfullt arbete nedlägges på att arrangera a la dauben på så tilltalande sätt som möjligt kan den bli synnerligen dekorativ. Få rätter kunna i detta avseende tävla med en lyckad a la daube.

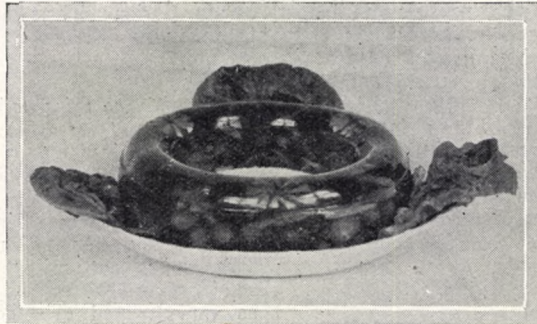
Som ingredienser i a la daube kunna ingå såväl fisk och kött som grönsaker t. ex. lax, hummer, ål, sjötunga, räkor, strömming, höns, gås, anka, fågel, gris, kalv, tunga, färser, ägg, tomater blandade med andra grönsaker m. m. I geléet måste ingå fiskspad, köttbuljong eller grönsaksspåd samt gelatin. Och det skall smakas av väl med kryddor och eventuellt något vin. Man bör beräkna 10—12 blad gelatin till varje liter vätska såvida icke spadet innehåller mycket geléämne i sig själv, vilket kan vara fallet, när man använder sig av kalvspad eller mycket benrik fisk. Dessutom behöver man i de flesta fall klara vätskan med äggvita. När det är fråga om en enkel vardags a la daube (inkokt strömming eller annan enkel fisk) är ju icke nödvändigt att klara, om också rätten alltid vinner i utseende på klarningsproceduren. Är det fråga om en finare rätt kan man aldrig komma undan klarningen. Emellertid lönar det sig ej försöka klara ett spad, som är fett; detta måste först avlägsnas. Spad av kött eller fet fisk måste därför kallna ordentligt, och fett, som då lägger sig på ytan noggrant avlägsnas. Klarningen går sedan till på följande sätt. Lagg äggvitorna, som beräknas 1—2 till varje liter spad, i en kall kastrull. Slå dem ett par minuter med visp, och tillsätt härefter det kalla eller ljumma spadet (det får på inga villkor vara hett). Gelatinet sköljes i kallt vatten, klipptes i små bitar och tillsättes. Blandningen sättes över livlig eld och får under kraftig vispning ett grundligt uppkok. Vispen avlägsnas och kastrullen ställes på sidan av elden

med lock på 5—10 min. Spadet silas genom fin silduk, och bör nu vara fullkomligt klart. På detta sätt beredes alltid geléet till a la dauben, och huru man i övrigt förfar vid tillagningen framgår av följande utförliga recepter, vilka ge exempel på några få typer, vilka av en intresserad husmor kunna varieras i det oändliga.

A la daube på grönsaker (6 pers).

2 knippor rädisor, 1 stort salladshuvud, 4 tomater, 10—15 kokta sparrisar, (kokt haricotverts och blomkål).

Till geléet: 1 lit. grönsaksspåd och vatten tillsatt

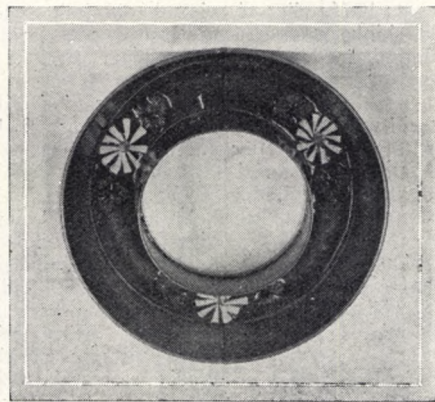

Grönsaks a la daube.

med buljongersättning (ej mera än det bibehåller sig ljust), 10—12 blad gelatin, salt, vitp., 2 äggvitor.

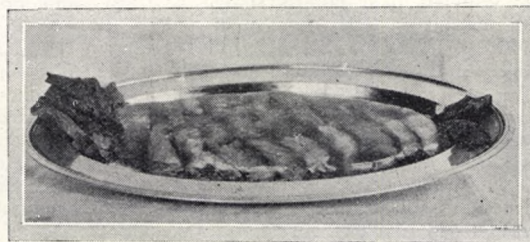
Till garnering: 1 hårdkokt ägg, persilja.

Rädisorna ansas och kokas mjuka i saltat vatten, salladen skäres i strimlor, tomaterna i klyftor och sparrisen i lagom stora bitar. Geléet tillredes som ovan beskrivits. Litet av det klara geléet hålles i

Äggarnityr i a la daube formen.

botten på en vattensköljd a la daube-form och ställes ut på kallt ställe. När detta är väl stelt lägger man i garneringen, som här består av prästkragar, som formas av ägg. Av vitan utskäras strimlor (flikarna på blommorna), och litet av gul placeras i mitten (se bilden). Några små persiljestjälkar läggs mellan blommorna. Försiktigt droppar man li-

Inkokt braxen på fat.

tet av geléet på garnityret och låter detta bliva väl stelt, innan man lägger i grönsakerna. Dessa ordnas nu, så de vackraste bitarna komma i botten och ut åt sidorna. Detta underlättas, om man låter geléet stelna i lager på så sätt, att när man ordnat ett lager av grönsaker så som man önskar, håller man på av geléet, så detta står nätt och jämt över. Först när detta är stelt ordnar man nästa lager o. s. v. tills formen är full. Medan gelélagren i formen ställes på kallt ställe att stelna får det övriga geléet stå kvar i köket och på så sätt hållas

Det elektriska hemljusbadet bör finnas i varje hem mot

FÖRKYLNING, REUMATISM

ELEKTR. AB. SIEMENS-SCHUCKERT STOCKHOLM

Pris 75 kr.

flytande. Börjar detta även stelna, måste man sätta det i ljumt vattenbad eller på annat sätt få det fullt flytande igen, ty lägger man halvstelt gelé på föregående lager i formen så händer det, att när a la dauben stjälpes upp så kommer den ur formen lagervis, eller att bottenlagren sitta kvar i formen.

När a la dauben är väl stel lossar man den försiktigt från kanterna med en kniv medan man försiktigt lutar på formen, så att luften kan komma in. Sedan stjälpes den raskt upp på serveringsfatet. Man kan annars hastigt doppa formen i hett vatten och ögonblickligen stälpa upp den.

Rätten garneras sedan med sallad eventuellt med någon god kall sås som serveras i kransen (se bilden).

A la daube på sjötunga och hummer (för 6 pers.).

800 gr. sjötunga, vatten, ättika, salt, 1 saltgurka, 1 kokt hummer, persilja.

Gelé: 1¼ lit. fiskspad, 15 blad gelatin, vitt vin, salt, vitp., 2 äggvitor.

Till garnering: Grönsallad, hummer.

Sjötungan ansas och skäres ut i filéer. Dessa gnidas med ättika och salt, rullas ihop och bindas om samt kokas i saltat vatten och få kallna. Hummern skalas och de största vackraste bitarna behållas hela. Skrapet och småbitarna blandas med finhackad saltgurka och ett par matskedar av det färdigberedda geléet och ställes ut på en tallrik att stelna.

Geléet beredes som ovan beskrivits; litet härav får stelna i en vattensköljd form och härpå lägges de vackraste bitarna av hummern jämte några strimlor av grönsallad, vilket allt fästes med litet nytt gelé. Härefter ordnas fiskrulladerna in så de komma att synas stående i formen med den vackraste sidan mot ytterkanterna. Emellan inordnas hummerbitarna. Det stelna "rasket" lägges innanför, så det synes så litet som möjligt. Detta ger emellertid en synnerligen pikant smak åt a la dauben. Skulle detta goda läggas löst i formen skulle det grumla till geléet, som skulle verka smuligt.

I övrigt förfares som beskrivits i föregående recept. Samma garnityr kan naturligtvis även användas i denna.

Inkokt braxen på fat (för 6 pers.).

1 kg. braxen, ättika, salt, vatten.

Till geléet: 1 lit. spad av fisken, 10 blad gelatin, (vitt vin), salt, vitp., (2 äggvitor).

Fjälla fisken, rensa den och avlägsna alla ben.

För hemmets

bestånd även vid familjefaderns eventuella bortgång erbjuder en livförsäkring full trygghet. Den bör dock tagas i ett solitt livbolag med starka fonder. Ett dylikt är

Allmänna Lif
försäkringsbolaget

Strandvägen 5 A. Stockholm.
Begär prospekt och upplysningar.

SASOL Skönhetsinstitut och läkare använda och förordade den medicinska skönhetsvälden **SASOL-TUÅLEN**

Säljes å apotek och väl sorterade affärer å 75 öre och 1: 25.

Vid köp av Matsilver

fråga alltid efter
NYSILVERFABRIKEN STAR'S
I Stockholm
välkända tillverkningar.
Finnes hos varje juvelerare.

Av **SANGALLA** té
rekommendera vi
våra kända märken
"Pekoe Souchong"
"Imperial", "Ordinary"
i originalförpackningar.
PERCY F. LUCK & Co.

Stockholms Nya Järnsängfabrik.
Rekommenderar sina tillverkningar av
Järnsängar, Sängkläder, Ottomaner,
Comfort-soffor, Täcken, Kuddar såsom
varande de bästa i handeln förekom-
mande. Kontor & Utställning: Norr-
landsgatan 16, Stockholm. Telefoner:
7856, 12992, Norr 7181.

**TILLERKÄNDA
GULDMEDALJ
1924**

**UPSALA ÄTTIKSFABRIKS
ÄTTIKSPRIT
& SLOTTIS'SENAP**
ÄRO DE FÖRNÄMSTA I MÄRKNADEN

Pellerins
står
kvalitativt
högst

tack vare
smörliknande
arom och
konsistens

Bättre
fabrikat
står icke att
uppdriiva.

Kockums VÄFFELJÄRN

med extra långa handtag äro de
bekvämast att baka väfflorna på.

Försäljes av Hrr Järnhandl. o. Bosättningsaffärer, Kockums
Jernverk, Källinge. Försäljningskontor: Stockholm,
Drottninggatan 57, 3 tr., Göteborg, Magasinsgatan 22.

Skär den i lagom stora bitar, gnid dessa med
ättika och salt och koka dem i saltat vatten.
Tillred geléet på vanligt sätt och håll litet
härav på ett serveringsfat spolat med kallt
vatten och låt det stelna. Fiskbitarna place-
ras bredvid varandra på fatet och gelé hålles
på, så det står över och får bli väl stelt.
Rätten kan serveras på samma fat eller också
stjälpas man upp den på ett nytt fat (se
bilden).

På samma sätt anrättas t. ex. lax, ål, hela
karpar eller foreller m. m. Man kan även
skära ut fiskbitarna med gelé omkring och
lägga dem var och en bredvid varandra på
serveringsfatet garnerade med t. ex. ett sal-
ladsblad under varje.

IDUNS KÖKSALMANACKA (12—19 juli).

SÖNDAG. Frukost: Fisk a la daube med
skarpås; omelette; smör eller margarin,
bröd, ost, ansjovis, rädisor; kaffe eller té,
rostat bröd med rabarbermarmelad. — **Mid-
dag:** Smörgåsbord. Kokt höns med ris. Jord-
gubbsblanc-mangé.

MÅNDAG. Frukost: Enkla hönspastejer;
smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té,
vetebröd. — **Middag:** Rökt skinka med stu-
vade grönsaker. Vispad filmjolk med krydd-
skum.

TISDAG. Frukost: Salt sill med sur gräd-
de och dill samt färsk potatis; smör eller
margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd.
— **Middag:** Malda persiljefyllda kalvrullader
med potatis. Krusbärskräm med mjölk.

ONSDAG. Frukost: Frukostsallad; smör
eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vete-
bröd. — **Middag:** Kokta rödspottor med
smält smör och potatis. Blomkålsgratin med
tomatsås.

TORSDAG. Frukost: Fiskstuvning i snäc-
kor; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe
eller té, vetebröd. — **Middag:** Spenatsoppa.
Mannagrynspudding med saftsås.

FREDAG. Frukost: Fattiga riddare med
sylt; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe
eller té, vetebröd. — **Middag:** Kokt lamm-
bringa med dillsås och potatis. Rulltårta med
vaniljkräm.

LÖRDAG. Frukost: Omelett med potatis
och skinka; smör eller margarin, bröd, ost;
kaffe eller té, vetebröd. — **Middag:** Stekt
vitling med brynt persiljesmör och potatis.
Äggkräm med mjölk.

Jordgubbsblanc-mangé (för 6 pers.). 5 dcl.
tjock grädde, 1 dcl. socker, 1 lit. jordgubbar,
4 blad gelatin, 1 msk. vaniljsocker.

Grädden vispas med sockret till skum. Ge-
latinet löses i varmt vatten och tillsättes för-

siktigt. Blanc-mangén slås i en med kallt
vatten sköljd form samt ställes att stelna
ung. 3 tim., då stjälpes formen upp på ett
runt fat, vackra jordgubbsblad läggas runt
om, och därpå de vackraste jordgubbarna.
Av de övriga skäras skivor, varmed hela
blanc-mangén beklädes. Den serveras så kall
som möjligt.

Enkla hönspastejer (för 6 pers.). 3 kkp.
kokta risgryn (fast gröt), 25 gr. smör, rester
av kokt höns (c:a 2½—3 kkp.), 3 msk. höns-
sås eller buljong, ½—1 kkp. mjölk, 2 ägg, salt,
vitpeppar.

Hönsköttet skäres i jämna bitar och blan-
das med sin sås. Risgrynen blandas med
smält smör, ägg, mjölk och kryddor. Små
pastejformar penslas med smör, och häri läg-
gas varvvis med gröt och kött. Pastejerna
sätts i ugnen att grädda och få färg. De
stjälpas upp på varmt serveringsfat och kunna
serveras med svampsås eller grönsaker.

Kryddskum (för 6 pers.). 2 dcl. tjock gräd-
de, 1½ tsk. ingefära, 1 tsk. kanel, 2 msk.
socker, 1 kkp. grovt stött knäckebröd.

Grädden vispas till skum varefter socker
och kryddor tillsättes. Det hårda brödet blan-
das med grädden omedelbart före serverin-
gen därav. Anrättningen serveras iskyld till
vispad filmjolk, eller också kan stöbrödet
utelämnas och kryddskummet serveras som
små toppar direkt i soppskålen.

Frukostsalad i skarpås (för 6 pers.). 2
hårdkokta ägg, 6 kalvrullader (eller andra
stekrester), 6—8 kokta potatisar.

Skarpås: 1 dcl. tjock grädde, 1 rå och 1
kokt äggula, 1 knivsudd senap, salt, socker,
vitp., 1 msk. ättika.

Äggen, kalvrulladerna och potatisen skäres
i vackra skivor. Till såsen pressas äggulorna
sönder tillsammans med senap, salt, socker,
vitp., och ättika, och sist tillsättes den till
skum vispade grädden. På ett avlångt fat
upplägges potatisen blandad med skarpås, och
som en krans runt om fatet läggs varannan
ägg- och varannan kalvrulladskiva. Över den
gula såsen strös fint hack. persilja.

Blomkålsgratin à la Frida (för 6 pers.).
2 stora blomkålshuvud, 75 gr. smör.

Stuvning: 50 gr. smör, 4—5 msk. mjöl, ½
lit. gräddmjölk, 3 ägg, 6 msk. riven ost.

Blomkålen ansas och kokas mjuk i saltat
vatten. De få rinna av och läggas hela i en
smord pajform samt indränkas genast med
smält smör.

Till stuvningen fräses man smör och mjöl,
späder på med mjölk och låter det hela koka
i 10 min. Pannan lyftes av elden, och när
massan är något avsvältnad tillsätts äggulor-
na en i sänder under flitig omrörning samt
osten. Sist inblandas de till hårt skum slagna
vitorna. Smeten hålles över blomkålen i for-
men och sättes in att grädda. Rätten serveras
varm.

Dammsugaren VAMPYR

Nya modellen med utbläs-
ningsanordning.

Avlägsnar
damn,
Rengör,
Sparar.

Pris Kr.
145:—
med alla
tillbehör.

Finnes hos alla välsorte-
rade firmor inom
branschen.

**Elektriska Aktiebolaget
A E G**

SOLO-KAFFE
FRÅN
**A.B. MALMÖ
KAFFEKOMPANI**
ÄR DET BÄSTA
JAVAKAFFET.

Sanitetsbindan PURISSIMA

slangbinda av kemisk ren bomull
med fetvaddsinlägg. Försäljes å
apotek och i tekniska affärer.

Tillverkas av
A.-B. ASTRA,
Södertälje.

Universalverktyg av stål, härdat.

Hammare, yxa, hovtång,
rörtång, trådvärbare, ko-
fot, skruvmejsel kombi-
nade; av nytta för hushållet, lanbru-
ket, automobilerna, motorbåten etc.
Pris pr styck för 25 cm. lång Kr. 5: 50
"33" "7:"
"Finnes till salu hos järnhandlare samt
hos fabrikanten:
BERGS BOLAG, ESKILSTUNA.

Dagligen färskt

i Stockholm, med omnejd
SKÅNEBAGERIET
Tel. 16. LILJEHOLMEN. Tel. 16.
Grundlagt i Ystad 1869, förflyttat till
Stockholm 1921.

CARL BROSTRÖMS
Attikspnit o. Vinättika

stå högst i kvalitet.

Glöm ej att skaffa Eder
Iduns Kokbok!

13:de upplagan.

av utgifterna för kaffe sparar varje husmoder vid användandet av

SANA Kaffetillsättning

och dessutom får kaffet en fyllig och god smak. Ett paket om 125 gram 25 öre, blandas väl med ett ¼ kg. rostat och mallet kaffe.

Finnes hos alla välsorterade speceriaffärer.

SVEA KAFFETILLSÄTTNING A.B.
Stockholm. Tel. 2257.

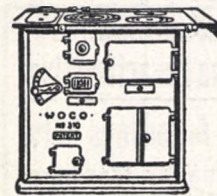
Partinederlag:

Malmö:

A.-Bol. Adolf Faxé
Tel. 4882.

Göteborg:

Olof Glenne & Co A.-B.

Effektivaste värmelednings-spisar.

WOCO

Begär offert.

WOCO-VERKSTÄDerna, Motala

Bekvämast vilar man å

STÅLRÄSARMADRASSEN IDEAL

Patenterad.

Hygienisk — Billig — Hållbar.
Ny prislista gratis och franco.

AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

Radio
Sven Lampa
Stockholm
Riddarhustorget 18
TEL. N.11535 — N.14545

In-och utländska radiomottagare, sändare Radiomateriel Laboratorium för apparatjustering Verkstäder för specialbeställningar

Micro

GLORY
TANDCRÈME

Hoffmann's Pianinon

Det ledande svenska kvalitetsmärket

Kungl. Hovlev.

Malmskillnadsgatan 25 B
STOCKHOLM

Nedsatta priser. Goda avbet.-villkor.

Men har han med sig, som han lofvade en flaska M.ZADIG: Divinia då förläter jag o!

TVÄTT.

För välgjort arbete, sänd Eder tvätt till STOCKHOLMS TVÄTTANSTALT.
Telefon Huvudsta 1 09.

Advokaten Eva Andér

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund
Lilla Vattugatan 14 - STOCKHOLM
Tel. 7576, N. 18336
Specialitet: Familje- och arvsaker, Bo utredningar och testamenter. Äve skriftliga förfrågningar.

Babyutstyrslar

bästa modeller och kvalitet.
Provkartong från kr. 8.50.

Linneutstyrsel-affären
GREVTUREGATAN 24 B, Sthlm
Tel. 754 23.

Fråga: Kan Idun upplysa mig om, vart en landsortsbo på besök i Stockholm skall vända sig för att få läsa landsortstidningar, utländska dito o. s. v.?

Svar: Vi anbefalla Café Cosmopolite, Vasagatan 5, som håller ett 50-tal in- och utländska tidningar. Dessutom hemtrevliga lokaler och moderata priser (Annon.)

Svält ej Edra krukväxter. De leva ej endast av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Färg- och Kemikaliehandlare. Begär originalförpackning.

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Tvätt- & Strykinrättningen

EXCELSIOR

Birger Jarlsгатan 35

STOCKHOLM
Namnanrop "EXCELSIOR".

Nyheter

i Kragar, Västar o. Plisséer! Spetsdukar i stort urval.

DE FÖRENADE SPETSFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL, Grefvaregatan 13 (Hörnbutiken).

SVENSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET

STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

(Forts. fr. sid. 768.)

lika långt som den engelska sekreterare, vars rekordartat snabba fingrar av hennes chef försäkrats för £-210,000. Med mindre snabba men lena och vackra fingrar kan däremot då och då den kvinnliga sekreteraren behändigt infånga chefen eller någon av de manliga kollegerna. Sedan förlorar hon plötsligt ambitionen att vara självförsörjande. Men då har också skrivmaskinen fyllt sitt värv. Ty i grunden är ju detta alldeles detsamma som i flydda tider sländans, lutans och sybågens: att ge henne tillfälle att utveckla flit och behag, i många fall båda delarna.

FLEUR.

Kvinnans bästa ålder.

(Tillägnat en uti Idun porträtterad 65-årig dam.

Då jag var gosse, nyss yngling vorden,

Mig syntes ljuvsta uppå jorden
Flickan, kvinnan, vid *sjutton* år, —
I högsta fågning hon då ju står.

Så blir jag myndig, en riktig karl,
En annan åsikt jag redan har;
Mig syntes kvinnan vid *tjugutvå*
Sin högsta fågning först hunnit nå.

Min blick jag sänkte i ögonpar.
"Jag tror jag denna till maka tar"
Så tänkte gossen, nu vorden myndig,
"Ack, två och tjugo, — o, så yndig!"

Vi blevo gifta; — tjuogoåtta
Hon hann att bli, min kära Lotta;
Då i mitt sinne den tanken smög:
"Vid *tjuogoåtta* blott kvinnan dög!"

Så flydde tiden och åren gingo;
Och barn i massa vi båda fingo;
När barnet sista hon hade fått
Hon till de fyrtyo åren nått.

Nu tyckte jag: "Ack vid *fyrtyo* år
väl kvinnans fågning sin höjdpunkt när!"

Ju mer jag titta, ju mer jag smekte,
Än ungdomskänslor i bröstet lekte.

Omsider kom så halvsekelskiftet
Till kvinnan som jag fäst mig för vid giftet; —
Nu ha' väl känslorna brunnit ut!
Med kärleksyra väl nu är slut!

Men se, — jag fann att vid *femtio* år,
Först då i morgnad nog kvinnan står!

Vad förut saknats man nu där finner;
Se eld i ögat och hjärtat brinner.

Då sedan hon till sextio hunnit
Hon har mitt hjärta fullständigt vunnit;

En sådan kvinna som hon ej fanns!

Vid hennes sida var livet dans!

Nu tänker jag uti stilla stunder:
"Vid vilken ålder går fågning under?"

Jag vet det ej, — men jag vet ett Hem,
Vars främsta prydnad nått *Sextiofem!*

I lycklig förväntan — och efter första dansen vilken bitter besvikelse!

Tillbörlig hänsyn *måste* tagas till de små finesserna. Transpiration under armarna och den medföljande fränstötande lukten är oförlätlig. Vänner draga sig för att göra en uppmärksam på en så personlig sak; man bör själv skydda sig däremot.

ODO-RO-NO

(Medlet mot transpiration.)

är det enda verksamma och oskadliga medel, som på ett naturligt sätt borttager såväl fuktigheten som lukten, vilken är förenad med transpiration.
Ett outhärligt toalettmedel!

AKTA SPETSAR Bensintvätta

alla slag till billiga priser i
Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

kostymen vid Saltsjöbadens Kem. tvätt.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.	Marlestad: Tidning för Skaraborgs län.
Arvika: Arvika Nyheter.	Mora: Mora Tidning.
Avesta: Avesta-Posten.	Norrköping: Norrköpings Tidningar.
Bollnäs: Tidningen Ljusnan.	Nässjö: Nässjö-Tidningen.
Borlänge: Borlänge Tidning.	Piteå: Norrbottens Allehanda.
Borås: Borås Tidning.	Skara: Skaraborgs Läns Tidning.
Engelholm: Engelholms Tidning.	Skellefteå: Norra Västerbotten.
Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.	Skövde: Skaraborgs Läns Annonssblad.
Falkenberg: Hallands Nyheter.	Sollefteå: Nord-Sverige.
Falun: Falu-Kuriren.	Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
Gävle: Gefle-Posten.	Säter: Sätters Tidning.
Göteborg: Göteborgs Aftonblad.	Söderhamn: Söderhamns Tidning.
Halmstad: Tidningen Halland.	Söderköping: Söderköpings-Posten.
Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.	Tranås: Tranås Tidning.
Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.	Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
Hälsingborg: Hälsingborgs-Dagblad.	Uddevalla: Bohusläningen.
Härnösand: Härnösands-Posten.	Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.
Hörby: Mellersta Skåne.	Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Jönköping: Smålands Allehanda.	Uppsala: Tidningen Uppsala.
Kalmar: Barometern.	Vadstena: Östgöta-Bladet.
Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.	Visby: Gotlänningen.
Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.	Vänersborg: Eftsborgs Läns Annonssblad.
Köping: Bärgslagsbladet.	Västervik: Västerviks-Tidningen.
Landskrona: Landskrona-Posten.	Västerås: Westmanlands Allehanda.
Linköping: Östgöten.	Växjö: Nya Växjöbladet.
Ludvika: Ludvika Tidning.	Örebro: Örebro Dagblad.
Luleå: Norrbottens-Kuriren.	Örnsköldsvik: Örnsköldsviks-Posten.
Malmö: Skånska Aftonbladet.	Östersund: Östersunds-Posten.

“Morgontrött“

och olustig är man då blodet icke är rent. För alla personer och klimat är det oöfvergläppligt villkor för den goda ämnesomsättningen, att varje morgon taga ett halvt glas varmt vatten tillsatt med Epsin Salt, en hälsosam dryck året om.

Epsin Salt (i burkar för 100 dagars förbrukning à Kr. 1:90 pr burk) efterbildar de naturliga mineralkällsälterna i Budapestvatten (Aesculap-källan).

Erhålls på apotek hos Drogh., Färghandl. m. fl. eller pr efterkrav (3 burkar franko) från Malmökontoret.

A.-B. ALFRED BENZON & C:o

MALMÖ - STOCKHOLM - GÖTEBORG

E. 2.

Välj, men
Välj det bästa!
Välj "FAVORIT"
Vandenberghs
SMÖRBLANDAT MARGARIN

ebbe

Johansson

Den enda affär i Sverige som säljer

Kristaller

från eget bruk direkt till allmänheten är

SVENSKA KRISTALLAFFÄREN
GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ
Ö. Hamng. 27 Vasag. 23-25 Söderg. 10 (Auditorium)
Nyöppnad avdelning för försäljning av vårt bruks tillverkningar av ordinarnt hushållsglas.

Tandköttsfickor, tandborste, tänder hållas bäst rena med

Dentosal,

som löser sig i vatten och saliv och därför försvinner och icke som andra tandpaster endast uppslammas och kvarstanna i mellanrummen, varigenom Ni har stora möjligheter för att borsta den beläggning, som sitter på tandytorna tillsammans med de olösliga och bindande tandpastorna in i mellanrummen och där befördra uppkomsten av både caries (hål i tänderna) och alveolarpyorrhe (infektionshärdar i tandköttsfickorna, varigenom tänderna så småningom lossna).

Pasta pr tub vanl. storlek 75 öre
Pasta pr tub, 3 ggr vanl. storl. 2 kr.
Pulver pr ask (aluminium) 75 öre

Tänk om solen skulle tröttna att lysa...

(Tankar och reflexioner med anledning av "En solstråle, som tröttnat" i uppsats i diskussionspalten.)

Tänk om solen skulle tröttna att lysa? Vad vore livet då? Utan sol skulle intet organiskt liv kunna äga bestånd.

Tänk om solens strålar en och en skulle tröttna.

Människokärleken i livet är som solen. En människa kan vara som en solstråle. Sjuksköterskorna äro sådana. Men de anstränges över hövan i sitt arbete. De få inte tillräcklig sömn och vila. Jag vet fall där de fått för litet mat. Deras antal på ett lasarett är allt för ringa. Extra biträden kan mycket lätt fås i en tid då så många bildade flickor inte få ar-

A.-B. FÖRENADE
PIANO &
ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast
MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGQVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANO.

bete i de fack däri de dyrt utbildats. Varför inte låta dem få extra arbete till sjuksköterskornas hjälp, så att dessa inte skola tröttna, när vi nu hört att en gjort det och många kanske följa exemplet.

Varje människa som av kärlek till ett arbete drivits in i detta, bör av sina överordnade få det så ställt att de med kärlek till arbetet kunna och vilja fortsätta

detta. De behöva få ro i sitt arbete och inte jäktas, ty då lida både de och arbetet av det.

Och hur skulle det gå om de unga sjuksköterskorna tröttnade, en efter en vid sitt arbete? Då stodo vi där vackert.

Det är inte blott det yttre, det rent mekaniska, som är det förnämsta i sjuksköterskearbetet det är den anda vari det göres. Men om kroppen är trött och utledsen på allt, då är det inte gott för den stackars andan att lägga kärlek i arbetet.

Nej skydda i tid sjuksköterskornas arbete, så att det kan göras i kärlek. Det enklaste arbete kan utföras med kärlek när man ger den arbetande arbetsro, arbetsglädje, vila, sömn, mat och en smula uppmuntran.

Må då allt detta givas åt våra små solstrålar i sjuksköterskearbetet.
Ebon.

Börja dagen med en
SANOKAPSEL

EN SANOKAPSEL dagligen är det mest idealiska medel att ersätta all kraftförlust, att undanröja sömnlöshet, missmod och ålderdomssymptom samt, först och främst, nära och starka ryggmärgen, hjärnan och nerverna. Sanokapslarna tillhandahållas på apoteken och i kemikalieaffärer riket runt. Gör det till regel att börja dagen med en Sanokapsel.

1/2 ask (20 kapsel) Kr. 4.25
1/4 ask (10 kapsel) 2.25

Prospekt och intyg gratis från
HARALD WESTERBERG & C:o
— Göteborg. —

PARFUMERIE
L'HELIOTROPE

Karlavägen 12, Sthlm
(mitt emot Engelbrektskyrkan).
Tel. Norr 134 01.

Franska parfym
Fantasiekamrar
Toilettartiklar

HULTMANS
RENA
CACAO

i hektopaket samt 1/4 och 1/2 kg. bleckburkar Kr. 4.50 per kg.

Sedan över 40 år välkänt fabrikat, som sedan dess genom de mest rationella och moderna maskinläggningar utvecklats till den tekniskt högsta möjliga kvaliteten vid användandet av uteslutande de äldsta råvaror.

HULTMANS FABRIKER - MALMÖ
Sveriges äldsta cacao- och kakoproducent
FIRMAN GRUNDAD 1882
H. M. Konungens och H. K. H. Kronprinsens hofleverantör

Infört genom

Stockholms Läkarförening

Doktor J. Arvedsons kurs i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.

Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept.

Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

Professor PATRIK HAGLUND
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik

Sturegatan 62, Stockholm.
R. T. 75025. N. 8301.
För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubningar.

D:r A. Karsten

Medicinsk Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm

Nästa kurs 14:de arbetsåret i **Massage- och Sjukgymnastik** värme, ljus- o. elektr. behandling, zanderymnastik, diathermi m. m. börjar den 15 sept.
Göteborgs Gymnastiska Institut.
Östra Hamng. 45. GÖTEBORG.
Tel. 96 80. Begär prospekt!

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs begynner i början av sept. Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

Hushållshandskar,

extra prima Kr. 2:—, med förstärkning 2:50 pr par. (Uppgiv handskenummer.)

Sjukvårdsmagasinet "SUPERBE", Jakobsbergsgatan 6, Stockholm.

PÅ VARJE POSTSTATION

i Sveriges rike kan Ni utan besvär lämna in ett paket under adress Örgryte Kemiska Göteborg. Detta innebär, att var och en i vårt land kan få utfört kemisk tvätt eller färgning av kostymer, kappor, klänningar m. m. efter de modernaste och bästa metoder, som finnas. Vi kunna betjäna en familj i Norrlands ödemarker lika korrekt som en kund i storstaden. Begagna Eder av denna möjlighet.

ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI A.-B. GÖTEBORG

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Var god och lämna anvisning på några kortare pjäser, en- eller tvåaktare, lämpliga att uppföras av flickor i 16- och 17-årsåldern. *Jeune fille.*

Svar: Barnbiblioteket Saga har givit ut 3 delar Barnteatern å 2 kr. st. Om detta är för barnsligt, torde någon teaterpjäs i Bibliotek för teatervänner passa t. ex. *Tosingar*, pris 90 öre, som mycket användes av ungdomar.

Fråga: 1) Finnes någon liten bok eller skrift, som han tjäna till handledning för praktiserandet av Mensendiecks system på egen hand?

2) Ville gärna ha uppgift på några nyttiga astronomiska läroböcker.

3) Hur skall man lämpligast rengöra vita koraller och varpå beror det att några av dem fått en gulaktig skiftning? *Pegg.*

Svar: 1) *Halldis Stabell:* Handbok för mina elever, eller Hälsa och Skönhet genom kroppskultur av samma författarinna.

2) *Jorden och Solsystemet* av Karl Bohlin

Astronomi av C. Rendahl och B. Söderborg.

3) Smycken av korall tvättas i svag sodalösning och sköljas efteråt i rent vatten samt läggas att torka i sågspån. De få ny glans om man putsar dem med finpulveriserade torra valnötter tillsatta med salpeter.

Fråga: Var finnes något lantligt ställe eller institution på landet nära Stockholm, där man kan för en äldre enkel och omedlad person, som är i stort behov av landsvistelse, få en billig inackordering. Kan man vända sig till pastoratet?

Prenumerant.

Svar: Föreningen Byle Gårds Konvalescenthem Täby, tel. Täby 228, emottager mindre bemedlade kvinnor från Stockholm och dess förstäder för en tids stärkande vistelse på landet efter genomgången sjukdom eller vid nedtagna krafter. Pris pr dag med delat rum kr. 2:50 eller 3:—, Ansökan ställes till hemmets föreståndarinna.

Ni kan även söka till De Gamlas Dags Förenings Sommarhem, Malmberga, Hörningsnäs Villastad, Huddinge. Där mycket billigt eller utan avgift, men vistelsen får endast vara 3 veckor.

K. F. U. K:s Sommarhem, Smedsudden, Värmdön. Även andra än medlemmar mottagas.

Det skadar ej att vända sig till pastorexpeditionen för att möjligen få rekommendationer.

Fråga: 1) Hos vilken handlande eller fabrikör kan man få köpa kristalljuskronor i antika mönster och vad är ungefärliga priset?

2) Passar en förgylld väggen-dyl i rococo i en salong, där möblerna äro i empire-stil?

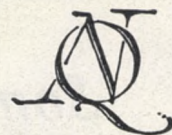
G.

Svar: 1) Sådana ljuskronor köpas på Nordiska Kompaniet, hos spegelfabrikörer och i större möbleringsaffärer samt i affärer för elektrisk armatur, om man vill ha elektriska lampor inmonterade. Priset är svårt att yttra sig om, då det beror så mycket på hurdan krona man vill ha. Det finns ju både enkla och dyrbara. 2) Om *allting* i rummet är i empirestil, passar ju inte er pendyl in i stilen, men å andra sidan spelar det ej så stor roll, ty man vill väl gärna ha en så vacker sak i sin salong.

Fråga: Ha originallotter någon särskild betydelse i lotterierna?

Frågvis.

Svar: Inga andra lotter än "originallotter" existera. En lott, som ej är original, har absolut intet värde. Dubblotter av lotter förekomma ej.

En Näfveqvarns trädgårds-vält behöves nu för iordning-ställandet av tennisplanen och trädgårdsgångarna.

Vi tillverka prydliga trädgårdurnor, soffor och bänkar, solvisare m. m., utförda efter skulpturer av nu levande svenska konstnärer.

NÄFVEQVARN S BRUK

— Grundlagt 1623 —

N Ä F V E Q V A R N

Silo Vitamin-Choklad

Bör alltid medföras på resor och utflykter. Delikat och närande. Rekom. av läkare. Pris 25 öre.

Den nya metoden

har en underbar verkan på mörka, orena tänder.

Den moderna vetenskapen har, genom att fullkomna en ny metod för bekämpande av den svåravlägsnade beläggning, som täcker emaljen, skapat ett nytt — för tänderna fullt betryggande — sätt att göra dem vitare.

ATT mörka, gulaktiga eller Asmutsiga tänder kunna bliva vita är ett erkänt faktum. Framstående tandläkare över hela världen förorda varmt den nya metoden. Ni kan få renare, vackrare tänder, om Ni vill börja idag. Detta åstadkommes genom att bekämpa den klubbiga beläggning, som täcker tänderna. Denna är ytterst svår att avlägsna, och de gammalmodiga tandpastorna förmå icke framgångsrikt motarbeta den.

För tungan över tänderna och Ni kan känna beläggningen. Under denna dölja sig de vita, vackra tänder, Ni avundas andra. Avlägsna den och Edra tänder bli va flera nyanser vitare och mycket mera glänsande.

Tändernas stora fiende.

Beläggningen är en stor fiende till

tändernas skönhet. Likaså, enligt världens tandauktoriteter, en av huvudorsakerna till de flesta tandsjukdomar. Den klibbar fast vid tänderna, arbetar sig in i fina sprickor och stannar där, alstrande miljontals baciller. Dessa i förening med tandsten äro vanligaste orsaken till pyorrhé. Den håller matrester i beröring med tänderna och underlättar därigenom bildandet av den svåra, som förstör dem.

Ni kan ej få vitare, vackrare tänder, Ni kan ej få friskare tänder, förrän Ni avlägsnat beläggningen.

Begär Pepsodent på apoteket eller hos Eder handlande. Ni kan ej vänta Eder samma resultat med gammalmodiga pastor.

Börja i dag med att försköna Edra tänder.

Skaffa Eder en tub genast.

Skydda emaljen!

Pepsodent upplöser tandbeläggning, avlägsnar den sedan med ett medel betydligt mjukare än emaljen. Använd aldrig tandmedel, vilkas grova beståndsdelar måste döljas med tvål eller annat smörjmedel.

Pepsodent MÄRKE

Den nya epokgörande tandpastan.

Heltub kr. 1:25.

Dubbeltub kr. 2:25.

Generalagenter för Sverige: Eneqvist, Holme & Co. A.B., Stockholm. 1767/A

Sommartiden

borde sallad varje dag ingå i maten såsom en både välsmakande, närande och billig rätt. Dess bouquet och näringsvärde ökas, om den tillredes med

Reymersholms Kronolja

Denna nya produkt är nu efter ingående prov i hundratals svenska kök utsläppt i marknaden. Den har överallt befunnits likvärdig med de bästa importerade matoljor, men är samtidigt betydligt billigare. Priset är endast 2 kr. för en bleckburk om 1 liter.

Övertyga Eder själv om att såser och sallader bliva synnerligen delikata genom tillredning med denna nya olja! Om Eder specifierhandlare ej har den inne, tillskriv oss direkt!

REYMERSHOLMS GAMLA INDUSTRI A.-B.
HÄLSINGBORG

Fråga: Varifrån erhålla ritningar till egna hem undrar

Vivi.

Svar: Ni bör vända er antingen till Statens Byggnadsbyrå, Storkyrkobrinken 16, Stockholm eller till Svenska Slöjdföreningen, Regeringsgatan 40, Stockholm, för att få råd och ritningar.

Fråga: Vilken är motsvarande svenska examen till den tyska "Staatsexamen"? Vad för titel bör man skriva till en f. d. pharm. med. cand. som nu avlagt "Staatsexamen"? Tacksam för svar till "Jeanette".

Svar: Staatsexamen kallas i Tyskland varje akademisk examen oberoende av fakulteten. Den person ni nämner bör tituleras doktor efter avlagd Staatsexamen.

Fråga: 1) Har fått ett dussin servetter, ska jag ha fall där som är "egg" också? Kan jag namna dem med ett "A" med en ranka omkring?

2) Jag har tänkt resa till Lyckorna eller Ljungskile på min semester brukar resa på måfå till olika platser varje år, jag har aldrig tillfälle resa mer än en gång om året, vill därför det ska bli så lyckat som möjligt. Vilken av dessa badorter bör jag välja, kanske jag kunde få rekommendationer till ett hotell. Ett perspektiv säger så lite. Är där vackert, jag är stor naturvän? Så tacksam för svar snarast.

En ensam flicka.

Svar: 1) Man brukar ej falla servetter på sidorna, där det är stad eller "egg". Det kan bli rätt vackert så som ni tänkt märka dem.

2) Lyckorna och Ljungskile ligger blott en kilometer från varandra vid den natursköna Ljungskilebukten. Det senare ligger vid järnvägs- och ångbåtsstationen Ljungskile, det förra är kanske större som badort betraktad. På båda platserna hotell och restauranter.

Storms pensionat, Ljungskile, 20 min. väg från järnvägsstationen. Heltension kr. 5:50 pr dag. Pensionat Lineberg adr. Ljungskile, 3 min. från Lyckornas ångbåtsbrygga. 7-8 kr. pr dag.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Till Ginstblomman. Det är egentligen en svår sak att råda uti. Ty allting är individuellt. När mannen säger att han inte vill gifta sig förrän han är skuldfri, så är ju detta en vacker sak. Hur skulle det vara om Ni försökte att begagna er av ett tillfälle när han sade detta, att fråga så här: "Men man kan ju förlova sig, eller hur, om man nu inte vill gifta sig genast?" Och så aktgiva på hans ansiktsuttryck och hans ord.

Men att fråga direkt är inte klokt i de flesta fall. Ty Ni kan riskera att helt och hållet förlora honom.

På det hela taget tycker jag dock att ni inte har något att oroa er för. Ni tycka om varandra. Han är artig mot er och bjuder er på nöjen. Han sällskapar inte med någon annan kvinna än med er. Vad kan ni egentligen mera begära? Kasta bort er oro. Vad glad åt det närvarande. Vem vet, kanske detta är er lyckligaste tid i livet. Låt människor fråga och prata, bäst de vilja. Svara dem att han inte sagt något ännu. Se så tiden an. Detta är mitt råd. När han så talar en gång, så blir ju allt bra. Och talar han al-

Den nya Servetten

Söm sparar tvätt - å!

Dennison's Embsewell

av ett särskilt mjukt, absorberande papper, vilket är något helt annat än vanliga pappersservetter.

Se på dem hos pappershandlaren eller skriv efter gratis prover. (Upp gif Eder pappershandlaren namn)

Dennison Manufacturing Co.
Vesterbrogade 4. Köpenhamn B. Adf. I

HUR GENERANDE HÅR-VÄXT ÖGONBLICKLIGEN AVLÄGSNAS.

Rakmaskinen stärker hårväxten och kommer håren att växa raskare och tätare. Depilatoriska medel, som innehålla bariumsulfat förorsaka ofta smärtsamma irritationer, ömhet och hudsjukdomar. Den nya VEET Krämen innehåller icke alls något bariumsulfat eller andra giftiga kemiska ämnen. VEET stimulerar icke hårväxten och har ingen obehaglig lukt. Man smörjer helt enkelt på krämen sådan den är, då den kommer fram ur tuben, låter den sitta på ett par minuter, tvättar därpå av den, och håren komma att vara försvunna s m genom ett trolslag. VEET Krämen erhålles till ett pris av Kr. 4.00 och Kr. 2.25 hos alla parfymhandlare. Engros Depot för Sverige: Eneqvist, Holme & Co., A/B., Vasagatan 15-17, Stockholm.

LAUSANNE, Franska Schweiz, Villa Sévigne, israelitiskt pensionat av 1 klass för unga flickor. Språk, Konst, Sport. Förräm uppfostran. Utmärkt bord. Stor, modern villa i omgivande park. Magnifikt läge. Sommar- och vintersäsong i bergstrakt. Prospekt. Referenser. Direktion: Mesdames M. et B. Bloch.

Ottomaner

en bädd kr. 75, två bäddar kr. 100. Chäslonger kr. 28. Ekmöbler, Skinnmöbler, Sängkläder fraktfritt. Begär katalog. Danielssons Verkstad, Huddinge. (Etabl. 1895.)

Nyss förtvivlad

— i ett nu glad

och nöjd, redo att deltaga i vilka muntra nöjen som helst — se där den verkan ett par Globoidtabletter kan ha på Eder sinnesstämning. Nyss svår huvudvärk och nervsmärtor — nu välbefinnande och levnadslust!

Globoid är det ofarliga, smärtstillande medel vetenskapen länge sökt och som Ni ständigt bör hava till hands.

Ni kan taga det utan risk, och det kan icke bli tal om missbruk. Globoid är absolut ofarligt. Tabletterna ha ingen besvärande smak och genom sin form äro de lätta att intaga.

Globoid säljes (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av kr. 2:30 och 1:25 pr flask.

FOTO-

grafera Eder familj; Edra vänner o. bekanta. Medtag kameran på Edra resa, semester och utfärd. Kom ihåg att Edra amatörfotografier bliva de bästa minnena av glada o. trevliga händelser.

Kameror och tillbehör. i största urval från

Stöltens

Foto-Hus, Malmö.

Begär katalog No. 102.

LAUSANNE-OUCHY

vid Lac Léman, centralpunkt för utflykter kring den underbara Genève-sjön. Språkkurser, uppfostringsinstitut, sport, festligheter. Berömda läkare. Strandbad. ¼ t. båtfråd fr. Evian (roulette). Utmärkta & billiga hotell. Ackordresor Sverige—Lausanne åter från 250 kr.

Universitetsspråkkurser, Sällskapsresor, Paris, Lausanne och Italien.

Biljett, sovpl. rumsbest.:

Resebyrå ALPINA

Hamng. 14, &

Dag. Nyheter, Sturepl. N. 111 55.

Att själv laga

sina skor är en mycket enkel sak. Med en burk Resolit lagar Ni lätt 20 st. trasiga skosulor, av läder eller gummi, precis lika bra som någon skomakare, och hela kostnaden blir 2.85.

Det skulle aldrig falla Eder in att kosta på halvsulning av Edra gamla skor, som Ni annars skulle kunna hava stor nytta av, t. ex på landet.

Börja Ni en gång använda Resolit, kommer Ni fortsätta och därmed spara hundratals kronor. Över 86,000 st. sålda. 100-tals intyg finnas.

Säljes hos N. K., Beckers, och alla färg- och skohandlare i Sverige samt från Resolitagenturen, Stockholm, L. Vattugatan 25. Tel. 12263.

R. 9.

Lämplig present

Carl Larssons praktverk

"SVENSKA KVINNAN GENOM SEKLEN"

10 FÄRGTRYCKSPANSCHER

Inbunden med av konstnären komponerad pärm.

Kr. 5:—

Portofritt mot insänd likvid i postanvisning.

IDUNS EXPEDITION STOCKHOLM

För våra handarbetande damer!

Korsstyngsmönster från Kina

Av Ruth Nathorst

Pris kr. 2.75

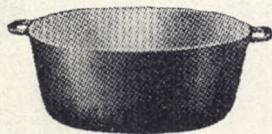
I alla boklädar

Lindblads Förlag, Uppsala

För syltningstiden!

"R - S - S"

grytan utv. brun- och inv. granitemaljerad

är för hushållet oundgänglig och den bästa.

Garanti för hållbarhet.

A.-B. ANKARSRUMS BRUK, ANKARSRUM.

Pröva redan i dag

KOTALKO

THE INDIAN HAIR ELEXIR

För kvinnors, mäns och barns hår!

Kotalko Hårelexir ett ypperligt medel mot bleknat, tunnt hår, håravfall och grått hår, bara fläckar, skallighet och mjäll.

Kotalko är livgivande för hår och hårbotten, ger färg, näring och liv.

Kotalko färgar icke och kan därför användas till både ljus och mörkt hår.

Kotalko botar alla hårsjukdomar i hårbotten.

Kotalko är ett naturmedel direkt från Cherokee indianerna, som äro berömda för långt, tjockt, starkt och friskt hår. Bland dem ha såväl kvinnor som män och barn praktfullt hår.

Kotalko befriar strax hårbotten från mjäll, hindrar håravfall, ger blodcirkulationen liv varigenom hår framkallas på en kal hjässa och ger håret färg och näring.

Kvinnor som män, alla lovpris entusiastiskt Kotalko Hårelexir. Kotalko säljes i två storlekar.

Pris per ask kronor 5:— och kr. 10:— (i svenska kronor). Sändes portofritt överallt. Bruksanvisning medföljer varje ask.

Skriv namn och adress klart och tydligt samt angiv namnet å denna tidning.

Adressera Edert brev till

B. Foxley, Stavanger, Norge.

Obs! Porto till Norge är 15 öre.

Vi söka återförsäljare överallt.

Har Ni
APM
minnena?
Edra glada semesterdagar
stå livslevande för Eder
när Ni en vinterkväll
bläddrar igenom
APM-Albumet
APM-kameror, films, plåtar
kopiepapper etc. hålla den
finaste tekniska standarden.
Därför de fina resultaten!

APM uttalas: „EPEM“

Liktornar,
hudvalkar, hudblåsor, o. vär-
tor avlägsnas säkert o. smärt-
fritt med
KOKIROL.
Av läkare rekommenderat. Millionfalt
beprövat. Mot fotsvett, skavsår och
fotbränna Kokirol fotsalt. Fås i alla
apotek o. välsorterade kemikaliefärer.

Äntligen upptäckt!
Ögonblicklig och absolut lind-
ring mot astma garanterad.

Om ej Astmador ögonblickli-
gen lindrar även de allra svåraste
anfall av astma, andnöd och de
astmasymtom, som åtfölja bron-
chitis, komma pengarna att åter-
ställas till köparen. Se där de
villkor under vilka Ni kan köpa
Astmador och de nya Asthma-
dorcigarretterna i Sverige. Det
betyder intet huru påfrestande el-
ler envist fallet är, eller huru
våldsamma och tätt återkomman-
de anfallen äro. Astmador ger
alltid ögonblicklig lindring, vanli-
gen på tio sekunder, men alltid
på lika många minuter. Köp ett
paket Astmador genast och pro-
va det vid första anfall. Om det
inte giver Eder omedelbar lind-
ring, eller icke kan sägas vara
det bästa botemedel Ni någonsin
använt, återbetalas pengarna utan
avdrag och utan frågor efter en
enkel hänvändelse till Dr R.
Schiffmans depot i Stockholm un-
der nedanstående adress. Ni får
själv avgöra saken utan påverkan
från något håll och under en så
kraftig garanti löper Ni ingen risk
att få ångra en onödig utgift. Dr
R. Schiffmans Astmador erhål-
les å alla apotek i Sverige till det
sänkta priset och Kr. 3.55 pr pa-
ket, och Astmadorcigarretter till
Kr. 2.90. Om det emellertid
å någon orsak ej finnes att få
Eder plats, bör Ni skriva till Dr
R. Schiffmans Depot, Stockholm,
Postfack 752.

drig, så var det bara så "utsett"
att ni inte skulle få varandra. Då
var den mannen inte er lyckta.
Då var han en svag, vankelmödig
man. Lär er då att stå på egna
ben, skaffa er ett arbete som fyl-
ler ert liv. Älska mänskligheten.
I denna kärlek kan fås ersättning.
Och tänk att den Gud som länkar
våra öden, ger oss alltid det, som
är bäst för oss.

Ebon.
FRÅGOR.
Känner någon av Iduns många
läsare och läsarinor till de tyska
Wohlmuth-apparaterna och är det
kännt om de äro effektiva mot
sjukdomar såsom mag- och tarm-
katarr, nervositet m. fl. Är över
huvud taget elektricitet, synnerli-
gast Vohlmuth apparaternas sva-
ga galvaniska strömmar bra mot
sjukdomar?
Intresserad.
Kan möjligen någon av Iduns
många läsare upplysa, vem kom-
positören till melodien "Vid den
klara rand" ("Björkens visa" av
Topelius) är? Han heter Raab,
men vem var han? Lever han
ännu? Varom ej, när dog han?
Frågvis.

BREVLÅDA
Hans Ödegård. Tack för bi-
draget. Var vänlig uppe adress.

BOKNYTT
Den organiska kemien och dess
betydelse i det praktiska livet av
fil. lic. Iwan Bolin. Pris 2:25.
Bokförlaget Natur och Kultur,
Stockholm. Avsikten med denna
bok är att ge en överskådlig bild
av vad vi i vårt dagliga liv närm-
ast komma i beröring med.
Även den organisk-kemiska stor-
industrin beröres och dess bety-
delse åskådliggöres. Omkring 170
lätt utförbara experiment belysa
det genomgångna. Den allmänt
intresserade får en överblick över
de organisk-kemiska processerna,
husmodern får lära sig hur hon
själv kan göra sig ett bra och
ofarligt tvättmedel, husfadern hur
han skall fabricera en skokräm,
ett hårvatten etc.
Konsten att resa är en bok som
åtminstone har fördelen att vara
aktuell. På Fritzes förlag har ut-
kommit en handbok i denna konst
som är svårare än man kanske
tror. Praktiskt, koncentrerat och
åskådligt ges här en mängd goda
råd, vare sig det gäller sjö- eller
järnvägsresor, fotvandringar,
automobilfärder och den moderna
flygturen. Boken rekommende-
ras till alla semestrare med rest-
tankar.

LEDIGA PLATSER
Barnsköterska.
För två små flickor (ålder 3 o. 1 år)
söktes nu ung flicka, villig att i höst
medfölja till Paris. Någon kunskap i
franska språket önskvärd. Sökanden
bör vara vid hand samt kunnig i
sömnad och tvätt. Svar med referen-
ser till Fru Gladys Nystroem, Särö.

Tillkännagivande.
En befattning såsom sjuksköterska
vid Maria sjukhus' kirurgiska polikli-
nik kungöres härmed till ansökan le-
dig; och äga hugade kompetenta sö-
kande att senast kl. 12 på dagen den
13 juli 1925 till sekreteraren hos sty-
relsen för Stockholms stads sjukhus,
Vasagatan 11, ingiva sina till styrelsen
ställda ansökningar, vilka skola åtföl-
jas av ålders- och tjänstebetyg.
Stockholm den 29 juni 1925.
Styrelsen för Stockholms stads sjukhus.

Filip Holmqvists Handelsinstitut
Statsunderstött och under statsinspektion
Student-, Bank- och Korrespondentkurser. Gymna-
sialavd. för elever med realskoleexamen el. högre
flickskola. Handelskurser för folkskolebildade. Bn-
skilda ämnen. Platsförmedling. Friplatser och
nedsatta avgifter för mindre bemedlade. Praktisk kon-
tors- och affärsutbildning. Nya kurser börja 24 aug.

HÄLSINGBORGS HUSMODERSSKOLA
Villa Stjärneborg. Tel. 3264.
Grundl. undervisn. i enkl. o. fin. matlagn., bakn., konserv. o. sömnad m. m.
Nya kurser börja 1:a sept.. Elevhem å skolan. Prosp. o. närm. upplysn.
på begäran.
ASTRID GARDMAN. TERESA KJELLBERG.
F. d. lärarinnor vid Fackskolan f. husl. ek., Upsala.

VITA KORSET SJKHEM,
Rt. 97 56. FLORAGATAN 12, STOCKHOLM. Norr 97 56.
Kirurgisk avdelning. Rum från Kr. 15—18 (halvenskilda rum Kr. 12).
Operationssalen modernt utrustad med nödiga instrument och står fritt
till läkares förfogande. Rt. 97 56.
Sjukavdelning. Rum från Kr. 12, 15, 18 (halvenskilt rum Kr. 10).
N. 97 56.
Fysikalisk behandling (av alla slag) gives enligt läkares ordination å
avd. 1, 2 tr. av syster Anna Vallström.
Tel. till föreståndarinnan: A. TYNELL. Norr 12 50.

Uppsala Enskilda Läroverk och Privatgymnasium
Nyspråklig-historisk gymnasielinje
med av Kgl. Maj:t medgiven rätt att anställa studentexamen. Utom de vanli-
ga moderna språken även latin och ryska, varemot matematik och fysik äro
uteslutna. Blott sju ämnen i studentexamen. Gymnasiet är treårigt. För
tillträde till dess första ring fordras realskoleexamen eller Ring I av 4-årigt
gymnasium eller 7 kl. högre flickskola. Närmare upplysningar i årsredogörelse,
som på begäran skickas gratis och franko.

Bratteborgs Hushållsskola, Strömsfors,
börj. ny 2 mån. kurs 18 augusti. Omsorgs. undervisning i matl., bakn., dukn.,
konservering, konditori, charkuteri, linne- o. konstöm, läderplastik, hemvärd
m. m. Skicklig lär. Gott hem. Prospekt mot porto.

Seminarie lärare Herberts förberedande kurs
till kvinnliga folkskoleseminariet i Skara. Höstterminen 15 sept.—15 dec. Kur-
sens resultat hittills utmärkt. Dagkola, ej aftonskola. Undervisning i alla
prövningsämnen, även i sång och gehörutbildning. Fri läkarvärd. Billig in-
ackordering förmedlas. Giv Edra barn 7 månaders grundlig utbildning. Det
blir billigare än att kasta bort år efter år på resultatlösa försök på egen hand.
Referenser: Seminarielektorerna Bergström och Lindén, Skara, Kyrkoherde Lin-
dén, Medåker, folkskollärare Salander, Lycke. Förfrågningar besvaras av teol.
och fil. kand. G. Herbert, Skara.

Post & Telegr.-adr. HVITA KORSET Älmhult.	Hvita Korset Läkare: Dr. Gösta Hagéus.	Anstalten grund- dad 1911. Telefonväxel. Namnanrop: Älmhult.
Hälsövardshemmen Barnkonvalescenthemmet Spädbarnshemmet Förlossningshemmet	{ Skogsborg Sjöstugan Solhöjden Solstugan Stensborg	Dietetiska-Medicinska samt Ele- tro-Medicinska behandlingsmetoder. Massage & Sjukgymnastik. Medi- cinska karbad. Fyrcellbad. Heltluft- bad. Bågljusbad. Högsolbad med violettera strålar (Kvartsljus + Spek- trosol) Sollux och Salomentislamp- por. Diatermi. Teslabehandling. Ozongasinhalation. Elektrovibration. Galvanisk o. Faradisk ström etc. Kallbad vid Sjöstugan. Modern behandlingsmetoder för reumatiska o. allmänna nervösa åkommor samt matsmältningens o. ämnesomsättningsorganens sjukdo- mar. Humana taxor o. vårdavgifter. Förfrågningar besvaras av Sys- slo-mannen, adr. Hvita Korset, Älmhult.
Sköterske- och Hemsysterskola	Utbildar praktiskt, teoretiskt, väl- tränade sjukvårdskunniga barnskö- terskor och hemsystrar. Hvita Korset har ett särdeles friskt o. hälsosamt sanatorieläge i skogs- trakt på söderslutningen av små- ländska höglandet. Nära köpingen Älmhult och sjön Möckeln. Begär prospekt.	

PLATSSÖKANDE
Bildad flicka
musikal. och språkkunnig, önskar plats
helst å herrgård att hjälpa till i hem-
met. Villig att läsa o. spela med barn.
Svar till "Praktisk — 20 år", Sthlm 4.

**Ung, elementar-
bildad flicka**
önskar komma till präst- eller herrgård
för att under god husmoders ledning
lära hushåll. Fritt vivre. Svar till "Fam-
iljemedlem I. L.", Iduns exp. f. v. b.

**PENSIONAT OCH
INACKORDERINGAR**
BT **Höstterminen**
Förstkl. inackord. i goda hem för
skolungdom o. studerande anm. hos
BORGSTRÖM & TOLL,
Stockholm.
Kungsg. 31. - Förmedl.-avd. - N. 1235.

Några unga, bild. flickor
kun. i offam. på egend. i Sthlmstrakten
under erf. husmors ledn. lära hushåll o.
allt vad därtill hör samt kläd-, linne-
söm-, handarbete o. vävn. f. dugl. lär.
God omvårdn. Glatt hemliv. Tennis-
plan o. ridhäst. Ny kurs. 2 sept. —
20 dec. Und. sommaren kan en å två
el. emottagas ännu. Närmare meddelar
Majorskan E. Carlquist, Järna. Tel.
Pilkrog 24.

2 rum, kök, vacker hall, balkong
Finnes någon dam, intresserad av bil-
dande läsning, som till hösten vill dela
hem med ens. snäll dam? Vacker lägen-
het m. värmel., vatten, el. ljus, 5 min.
fr. stat., 50 min. söd. om Sthlm. Skog
o. sjö. Del. hydr. 400 pr år m. värme.
Vidare i brev. Sv. t. "Hem", Iduns exp.

Skogstomt
Hemtrevlig, vinterbonad 6-rums-
villa i högt bel. skogspark, 5%
tid område, jämte dithörande stuga
om 2 rum. Elektrifierat. Stär-
kande, mild luft. Tyst och oge-
nerat. Lämpligt till mindre vilohem
eller pensionat. 10 min. fr.
stat., 40 min. resa fr. Stockholm.
Till salu på förmånliga villkor.
Direkt av äg. Fröken Agnes Bor-
ring, Kungsgatan 30. Tel. 8909.
Stockholm.

**TILL IDUNS
abonnenter!**

↓
**Ännu
är det ej försent**

att verkställa prenumeration
för sista

HALVÅRET

Gör Eder beställning genom
**IDUNS EXPEDITION
STOCKHOLM**
eller vänd Eder till närmaste
postanstalt eller bokhandel,
ju förr dess hellre.

Halvår Kr. 8:—
Kvartal „ 4:25

Iduns nya följetong,

FÖR LÄNGE SEDAN

Roman från 1800-talet av
*Elisabeth Kuylenstierna-
Wenster*
börjar under 3:dje kvartalet.
Gratis erhåller varje ny pre-
numerant den nu pågående ro-
manen av D:r Alma Söder-
hjelms "Unga träd" från dess
början. Rekvireras separat.

Dessutom
GRATIS
IDUNS HÖSTNUMMER
och
IDUNS JULNUMMER
till alla våra abonnenter

Båda rikt illustrerade och
med bidrag av våra mest
framstående författare och
konstnärer.
Omslag i trefärgstryck.

Verkställ prenumeration
snarast!

GÖTA KANAL

Vårt lands vackraste och intressantaste farleder:

STOCKHOLM—GÖTEBORG

STOCKHOLM—JÖNKÖPING

Lär känna mellersta Sveriges växlande och härliga bygder. Bekväma turistångare gå flera gånger i veckan i varje riktning. Besök vid Vreta Kloster, Vadstena, Trollhättan m. fl. platser. Enskilda resor, sällskapsfärder och skolresor.

Begär turlista och upplysningar genom Resebyråerna eller direkt från

ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
GÖTEBORG - STOCKHOLM

Stockholms Kron Macaroner

OÖVERTRÄFFADE
äro

i delikat smak och utseende

**A:B. STOCKHOLMS
MACCARONIFABRIK
SUNDBYBERG**

H.M.KONUNGENS OCH H.K.H.KRONPRINSENS
HOVLEVERANTÖRER.

Bechsteins

Flyglar

*Aug. Hoffmanns
Pianomagasin
Malmskillnadsg.
25 B.*

Jag anser de Bechsteinska instrumenten
som de skönaste och känsligaste instrument i
världen.

Richard Strauss.

GÖR KAFFET HÄLSOSAMT
VÄLSMAKANDE och DRYGARE

HÖGSTA UTMÄRKELESE PÅ 8 UTSTÄLLNINGAR

R. 59

Rich's Kaffetillsättning
paket å 1/16 kg. Kr. 0:13
" " 1/8 " " 0:25

Rich's Mokka Kaffetillsättn.
paket å 1/20 kg. Kr. 0:13
" " 1/10 " " 0:25

A.-B. ALFRED BENZON & C:o
MALMÖ - STOCKHOLM - GÖTEBORG